

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Výstavba električky mešká

Výstavba električkovej trate v bratislavskej Petržalke zaznamenala prvé omeškanie. Zhruba mesačné omeškanie sa týka stavebných prác na Združenom moste Rusovská cesta a na premostení Chorvátskeho ramena.

Zhotoviteľ napriek tomu deklaruje dokončenie stavby v predpokladanom termíne, hlavné mesto nad predĺžením lehoty výstavby trate neuvažuje. Časový posun súvisí aj so zdražovaním. Uviedla hovorkyňa Bratislavy Dagmar Schmucková.

"Zhotoviteľ má v rámci konkrétnych stavebných prác určité omeškanie, zhruba mesiac. Stále však platí harmonogram, ktorý zhotoviteľ deklaruje, že stavbu dokončí v predpokladanej lehote. S predĺžovaním teda mesto neuvažuje," skonštatovala Schmucková s tým, že to zhotoviteľ uvádza aj v revizovanom harmonograme práce viazanom k zmluve o dielo.

Podľa hovorkyne súvisí úprava harmonogramu a časový posun v prácach aj so zdražovaním cien materiálov. Hlavné mesto sa v tejto veci obrátilo na Ministerstvo dopravy a výstavby SR ako riadiaci orgán so žiadosťou o usmernenie, ako ďalej postupovať. Týka sa to napríklad aj uzatvárania dodatkov k zmluve o dielo na zhotovenie stavby.

(pokračovanie na str. 3)

Detských pacientov z Ukrajiny na urgentoch pribúda

(viac k téme na str. 3)

Pokuta za použitie krátkeho úseku diaľnice je 150 eur

Zrušenie poplatkov za diaľničný úsek D2 od Lamača po Stupavu je na stole už zhruba 15 rokov. Všetky snahy však doteraz štát zmietol zo stola a pokuty niekedy bezradným vodičom chodia aj naďalej. Argumentom je, že ak by bol úsek bez poplatkov, do mesta by sa nahrnulo ešte viac individuálnej dopravy.

Bežne sa však stáva, že práve pre upchaté okolité cesty I. triedy vodiči smerujúci z Lamača, Devínskej Novej Vsi, Marianky, Stupavy alebo Záhorskej

Bystrice musí použiť tento asi 2 km úsek, aby sa vyhol kolóne, prípadne nehode. Najmä v rannej špičke, ak vezie povedzme dieťa do školy, nemá na výber.

Na problém upozorňujú okolité mestské časti, samotné mesto i župa, no stanovisko rezortu dopravy je nemenné. „Nad výňatím tohto úseku z povinnosti platiť poplatky sa neuvažuje. Zrušenie povinnosti mať diaľničnú známku by totiž len zvýšilo atraktivitu individuálnej automobilovej dopravy.

(pokračovanie na str. 5)

Zlé parkovanie v regulovaných zónach vyjde na 78 eur

Vo všeobecnosti možno povedať, že celomestská parkovacia politika rozdeľuje obyvateľov na dva tábory. Jednotný názor panuje iba v otázke, či je potrebné obmedziť narastajúci počet individuálnej dopravy v hlavnom meste. Na tom sa zhodne zrejme väčšina.

Avšak o tom, akým spôsobom sa to má dosiahnuť, sa vedú odborné i laické polemiky, no na konci každej diskusie je obyvateľ tohto mesta, ktorého sa to bytostne a denne dotýka. V minulom čísle v roz-

hovore s vicestarostkou Starého Mesta Martinou Uličnou **Cudzincom vo vlastnom meste?** sme sa rozprávali o dopadoch na financie rezidentov Bratislavy – teda tých, ktorí majú prihlásený pobyt v hlavnom meste a platia tu dane. Pri pribúdajúcom počte regulovaných zón v rámci PAAS sa stáva totiž realitou, že pre istú skupinu obyvateľov mesta sa stane parkovanie vyslovene luxusom, za ktorý si ročne zaplatia aj vyše 2-tisíc eur.

(pokračovanie na str. 5)

Nehnutelnosti porastú aj naďalej

Reálny trh s nájmi je veľmi dynamický. Prílev Ukrajincov, ktorí utekajú pred vojnou a silný dopyt po nájmoch predikuje nárast cien v najbližšom období. Oslovili sme analytika nehnuteľnosti.sk a realitnú kanceláriu Herry's, aby nám priblížili, čo môžu Bratislavčania v najbližšom období v tejto oblasti očakávať. Analytik portálu **nehnuteľnosti.sk** Michal Pružinský predpokladá, že z trhu mizne takmer všetko, dopyt po prenájmoch je veľký. Prenajímajú sa aj byty a domy vo vyššej cenovej kategórii.

Aký je vývoj na realitnom trhu za uplynulé mesiace, ktoré poznačila utečenecká kríza a príchod množstva Ukrajincov do Bratislavy?

Bratislavský trh je veľmi dynamický, ostatne, tak ako po uplynulé roky. Teraz je však hlavným ťahúňom trh s prenájmi, ktorý bol počas koronakrízy značne oslabený a dokonca klesal. Aktuálne je tomu naopak a ceny prenájomov rastú, pričom sa už dostali na úroveň spred začiatku koronavirovej pandémie. Trh s bytmi na predaj je na teraz stabilný, v prvom štvrtroku ceny rástli len minimálne, resp. stagnovali. Je však pravdepodobné, že silný dopyt po nájmoch sa následne prenesie opäť aj do rastu cien bytov na predaj.

Zvýšil sa dopyt po nehnuteľnostiach, ktoré sa dlhodobo nedarí obsadiť?

V princípe z trhu mizne takmer všetko. Naozaj dopyt po prenájmoch je veľký a prenajímajú sa aj byty/domy vo vyššej cenovej kategórii. Treba si uvedomiť, že do Bratislavy utekajú aj množstvo dobre zarábajúcich Ukrajincov, ktorí si vedia takéto nehnuteľnosti prenajať.

(pokračovanie na str. 8)

Bratislavčan ročne vyprodukuje 120 kg kuchynského bioodpadu

Bratislavské domácnosti sú čoraz ekologickejšie, za čo vďačíme aj novinke v podobe zberu kuchynského bioodpadu z domácností tak rodinných domov, ako aj bytov. Pilotný projekt bol spustený na jeseň minulého roka v Lamači a postupne sa doň zapájajú ostatné mestské časti.

Ako sa medzi obyvateľmi ujal, v čom pri triedení Bratislavčania stále chybujú a ako kompostujú domácnosti bez balkóna či záhrady, nám upresnil generálny riaditeľ spoločnosti OLO, a.s. Ivan Sokáč.

Kedže zber kuchynského bioodpadu je Bratislava povinná zaviesť najneskôr k 1. januáru 2023, OLO spustilo pred časom pilotný

projekt v rámci vybraných mestských častí, kde sa na tento zber „pomaly nabieha“. O ktoré MČ doteraz išlo?

Pilotný projekt prebehol v jeseni 2021 v MČ Lamač. Teší nás 100 % zapojenosť správcov bytových domov (BD), vrátane odvozných miest. Každý BD v MČ Lamač má hneď zbernú nádobu na kuchynský bioodpad, a tak každý jeden obyvateľ môže triediť túto

komoditu. A evidujeme tiež pomerne vysokú zapojenosť rodinných domov (RD).

Ktoré mestské časti sa zapoja najbližšie?

Následne boli do projektu „naostro“ zapojené nasledujúce MČ: Záhorská Bystrica (marec 2022), Karlova Ves (marec/apríl 2022), Dúbravka (apríl 2022) a aktuálne prebieha distribúcia nástrojov zberu kuchyn-

ského bioodpadu v MČ Devínska Nová Ves. Ďalšie MČ, ktoré budú do projektu zapojené, sú Devín, Petržalka, Ružinov. atď.

Aké sú prvé vyhodnotenia z pilotného projektu zberu kuchynského bioodpadu?

Zber kuchynského bioodpadu sme už zaviedli v mestských častiach Lamač, Záhorská Bystrica, Karlova Ves a Dúbravka. Priemerná

zapojenosť dosahuje v prípade rodinných domov 85 % a v prípade bytových domov je zapojenosť správcov 95 %. Od začiatku projektu do polovice apríla sa vyzbieralo 150 ton odpadu z kuchýň. Obyvatelia a obyvateľky majú možnosť vyskúšať si, že množstvo ich zmesového komunálneho odpadu vďaka triedeniu kuchynského odpadu klesá.

(pokračovanie na str. 3)

Udialo sa v meste

Výstava Rieka v meste

Projekty, ktoré sú späté s Dunajom a ktoré majú zmeniť tvár dunajských brehov a ovplyvniť tak atmosféru, ktorú prináša rieka obyvateľom i návštevníkom Bratislavy, mapuje výstava Rieka v meste. Prístupná je dva mesiace na Rybnom námestí. "Hoci je Dunaj jednou z významných dominánt Bratislavy, život na Dunaji a aktivity pre obyvateľov a návštevníkov sú slabé a rozsah miest, na ktorých môžu Bratislavčania a návštevníci mesta aktívne tráviť chvíle v dotyku s riekou, je v porovnaní so zahraničím primálý," skonštatoval predseda predstavenstva BTB Vladimír Grežo.

Výzva na daň za psa

Bratislavská Petržalka začala posilať výzvy Bneplatičom dane za psa, len za tento rok ich eviduje takmer 600. Dlužníkom, ktorý miestnu daň neuhradil opakovane, pripomína, že im hrozí exekúcia. Najväčšia bratislavská mestská časť eviduje viac ako 5000 psov, tým, že nie každý majiteľ psa si plní svoji zákonnú povinnosť, prichádza samospráva o tisíce eur ročne. Sadzba dane za psa sa určuje podľa veľkosti psa a toho, či ho majiteľ chová v byte alebo dome. Jej maximálna výška je určená na 67 eur.

Lanovka oslavuje 50-ku

Čiastočne obnovená sedačková lanovka, premávajúca medzi Železnou studničkou a Kamzíkom v bratislavskom Novom Meste, je opäť prístupná verejnosti. Návštevníci lesoparku sa ňou môžu previezť do konca augusta, a to od štvrtka do nedele i počas sviatkov. Od septembra bude mestská časť pokračovať v jej postupnej rekonštrukcii. Pôvodná lanovka začala premávať 11. júla 1972 a jej prevádzka sa skončila v roku 1990. Lanovku opätovne do prevádzky uviedli 30. septembra 2005. Lanovka bola zároveň v roku 2008 zaradená medzi pamätihodnosti mestskej časti.

Pomohli 18.565 utečencom

Vo veľkokapacitnom asistenčnom centre pre utečencov z Ukrajiny v Bratislave na Bottovej ulici pomohli za prvý mesiac jeho prevádzky 18.565 utečencom. Centrum pomoci otvorili 28. marca. Zriadilo ho mesto Bratislava v spolupráci so štátom, neziskovým a súkromným sektorom v priestoroch bývalej dočasnej autobusovej stanice na Bottovej. V prípade potreby dokáže obsluhovať až 2500 ľudí za deň. Okrem stravy tam nájdu utečenci potrebné informácie, priestor na oddych a vybavenie si potrebnej dokumentácie. Oddelenie tam má aj cudzinecká polícia.

Prvé dielo našlo uplatnenie

Prvé dielo z Domu odborov (Istropolis) na Trnavskom mýte v Bratislave našlo svoje nové uplatnenie. Ide o informačný panel od slovenského výtvarníka a akademického sochára Olega Fintoru, ktoré rozšírilo zbierku exponátov Slovenského múzea dizajnu. Po renovácii by malo slúžiť pri výstavách i reprezentácii slovenského dizajnu doma i v zahraničí. Dielo sa nachádzalo vo vonkajších priestoroch pri Dome detí, ktorý bol súčasťou komplexu Domu odborov. Ide o výtvarno-úžitkové dielo z nerezového plechu pozostávajúce z viacerých častí.

Halu na Pionierskej zbúrajú

Športová hala na Pionierskej 16 v Bratislave ukončí svoju prevádzku ku koncu júna. Statické posudky totiž potvrdili, že budovu nie je možné zachrániť. Ešte tento rok by ju mali začať búrať. Na jej mieste postavia novú športovú halu. Na sociálnej sieti to oznámilo hlavné mesto. Nová hala bude mať multifunkčné ihrisko s rozmermi 20 x 40 metrov vhodné aj na usporadúvanie športových súťaží, vysoká bude osem metrov, vďaka čomu bude vhodná aj na gymnastiku. Oproti súčasnosti pribudne hľadisko pre 100 návštevníkov a tiež malý bufet.

Najkrajšie predzáhradky

Bratislavská Petržalka hľadá aj tento rok najkrajšie predzáhradky. Zapojiť do súťaže sa môžu aj stále obľúbenejšie komunitné záhrady. Nominácie je možné posilať do 31. mája (vrátane). O víťazoch rozhodne verejnosť hlasovaním na sociálnej sieti. "V porovnaní s minulým rokom pribudlo viac ako 12 nových predzáhradiek, čo je dôkazom toho, že obyvatelia majú záujem robiť svoje okolie krajším. Aj týmto spôsobom chceme motivovať Petržalčanov, aby pokračovali, či už s podporou mestskej časti alebo svojpomocne," skonštatoval Adrián Ševček, vedúci referátu zelene miestneho úradu.

Falošní záhradníci

Na falošné firmy, ktoré v tomto období ponúkajú záhradné práce, upozorňuje bratislavská polícia na sociálnej sieti a zároveň vyzýva ľudí, aby si firmy overovali. "Sezóna prác na dvore a v záhrade je už v plnom prúde. Upozorňujeme však na výskyt ponúk podvodníkov, ktorí vystupujú ako falošní záhradníci, opravári alebo stavbári. V prípade záujmu o služby určitej firmy odporúčame preveriť si hodnovernosť jej výsledkov a taktiež si prečítať recenzie a hodnotenia," uvádzajú policajti.

Len hlavná dráha

Všetky vzlety a pristátia na bratislavskom Letisku M. R. Štefánika budú do konca júna z hlavnej dráhy 13/31. Vedľajšiu dráhu 04/22 totiž uzatvorili z dôvodu rekonštrukcie a modernizácie rádionavigačného systému. Po ukončení rekonštrukcie bude podľa jej slov zariadenie patriť k najmodernejším svojho druhu na Slovensku. Keďže bude na letisku v prevádzke len hlavná dráha, obyvatelia v okolí môžu zaznamenávať zvýšený počet preletov lietadiel nad ich bydliskom. Týka sa to napríklad bratislavských mestských častí Rača či Vajnory a obcí pri hlavnom meste ako Most pri Bratislave, Miloslavov, Malinovo či Zálesie.

Zber olejov sa rozšíri

Zber jedlých olejov a tukov z domácností v režii mestskej organizácie Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) funguje v súčasnosti v Bratislave v mestských častiach (MČ) Petržalka a Nové Mesto. Do konca roka by sa mal projekt kontinuálne rozšíriť do všetkých mestských častí. Vylúčené nie je ani prípadné zvýšenie počtu oranžových zberných nádob v Petržalke, kde ich je rozmiestnených 119, či v Novom Meste, kde je ich 46. Na zbernom dvore sa od júla do decembra 2021 vyzbieralo 687 litrov jedlého oleja. V prvom štvrtroku roka 2022 bolo vyzbieraných 340 litrov jedlého oleja.

Zber kuchynského bioodpadu

So zberom kuchynského bioodpadu sa v Bratislave postupne v najbližších mesiacoch začne aj v mestských častiach Devínska Nová Ves, Devín, Petržalka a Ružinov. Prvý odvoz je v Petržalke naplánovaný v týždni od 30. mája pre prvú etapu a v týždni od 13. júna pre druhú etapu. V Ružinove bude distribúcia košov od 9. júna do 16. júla. Prvý odvoz je naplánovaný v týždni od 27. júna pre prvú etapu a v týždni od 18. júla pre druhú etapu. Harmonogram nájde verejnosť na webe OLO.

Parkovací dom na Štrkovci

Pri Štrkoveckom jazere v bratislavskom Ružinove plánujú postaviť dvojpodlažný parkovací dom s parčíkom na streche, s novou promenádou zo strany jazera a priestorom na dve prevádzky a terasové sedenie. Návrh predstavil ružinovský starosta Martin Chren. O zámere rozhodne miestne zastupiteľstvo. Mestskej časti sa podarilo veľké parkovisko od Sabinovskej ulice získať do svojho majetku a zastaviť tak plánovanú výstavbu novej bytovky. Parkovací dom má mať jedno podzemné, jedno nadzemné podlažie a siahať do výšky terasy vedľajšieho domu na Štrkovskej.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Vychádza v náklade 45 000 kusov. Najbližšie číslo vychádza 8. 6. 2022

Bratislavčan ročne vyprodukuje 120 kg kuchynského bioodpadu

(Dokončenie zo str. 1)

Opakovanie je matka múdrosti, a tak. Je možné pri triedení bioodpadu používať hocijaké vrecká?

Používajte iba kompostovateľné vrecká, ktoré ste obdržali od spoločnosti OLO. Ak sa vám už minuli, môžete použiť iné kompostovateľné vrecká so symbolom OK compost alebo OK home compost alebo papierové vrecká. Nepoužívajte, prosím, mikroténové vrecká, plastové tašky a vrecia. Komplikujú totiž ďalšie spracovanie kuchynského bioodpadu.

Asi si tiež skúsme v stručnosti povedať, ktorý odpad do biomasy určite nepatrí... Do kuchynského bioodpadu nepatria iné druhy odpadu – papier, plasty, sklo, bioodpad zo záhrad a zmesový odpad. Do hnedej nádoby na kuchynský bioodpad nevhadzujte plastové obaly od jedál, ani iné ako

kompostovateľné alebo papierové vrecká.

Čo ešte možno Bratislavčania pri tomto triedení stále nerobia správne?

Domácnostiam z rodinných domov radíme, aby pri zbere kuchynského bioodpadu vykladali iba 20 l zbernú nádobu, v ktorej sa nachádzajú zviazané vrecká s kuchynským bio-

odpadom. Nevykladajte 10 l kuchynský košík. Ten slúži na zber odpadu priamo v kuchyni.

Akú máte zatiaľ spätnú väzbu od obyvateľov jednotlivých MČ, kde už je kompostovanie zavedené?

Od obyvateľov Bratislavy máme pozitívnu spätnú väzbu. Vravajú: „konečne sme sa dočkali“. Obyvatelia Bratislavy sa radi pridávajú k zberu kuchynského bioodpadu a chránia tak spolu s nami životné prostredie znížením objemu zmesového odpadu v našom hlavnom meste. Vedeli ste, že na jedného Bratislavčana pripadá ročne vyše 120 kg kuchynského bioodpadu? Ak zozbierame tento druh odpadu zvlášť, môžeme ho spracovať a opätovne vrátiť do pôdy ako hodnotný kompost.

Pre tých Bratislavčanov, ktorých sa zatiaľ

tento zber netýka a možno majú obavy – ako prebieha v praxi?

Pre domácnosti bytových domov platí, že obyvatelia budú kuchynský bioodpad triediť do kompostovateľného vrecka umiestneného v 10 l kuchynskom košíku. Po naplnení vrecka zauzlia a vynesú ho do 120 l alebo 240 l hnedej zbernej nádoby (podľa počtu obyvateľov v bytovom dome) označenej nálepkou „kuchynský biologicky rozložiteľný odpad“, ktorá bude umiestnená v blízkosti bytového domu.

Obyvatelia rodinných domov budú kuchynský bioodpad doma triediť do kompostovateľného vrecka umiestneného v 10 l kuchynskom košíku. Po naplnení vrecka zauzlia a umiestnia ho do 20 l hnedej zbernej nádoby označenej nálepkou „kuchynský biologicky rozložiteľný odpad“. Iba túto 20 l zbernú nádobu budú vykladať na

obvyklé odvozné miesto zmesového odpadu v deň odvozu do 7:00 hod.

A čo bytové domy - domácnosti, ktoré napríklad nemajú balkón?

Obyvatelia Bratislavy dostanú od OLO štartovací balík na triedenie kuchynského bioodpadu: 10 l odvetrávací kuchynský košík a kompostovateľné vrecká. Doma doň zbierajú kuchynský bioodpad a majú ho umiestnený v kuchyni. Tento košík nepatrí na balkón a pod. Kuchynský biologicky rozložiteľný odpad už dnes máme v našich domácnostiach a zbierali sme ho spolu so zmesovým odpadom. Teraz budú domácnosti kuchynský odpad dávať zvlášť do kompostovateľného vrecka a umiestňovať ho do hnedej zbernej nádoby v stanovišti pred bytovkou.

(vt, foto OLO)

Detských pacientov z Ukrajiny na urgentoch pribúda

Po tom, ako naše zdravotníctvo od začiatku roka 2020 „skúša“ pandémie koronavírusu, na stole máme, zdá sa, ďalší problém. Utečenecká kríza na Ukrajine zvýšila nápor na urgentné príjmy v nemocniciach, a to najmä v prípade detí.

Z Ukrajiny pred vojnou utekajú predovšetkým ženy a deti. Od začiatku konfliktu ich na Slovensko pricestovalo takmer tristo tisíc, pričom väčšina z nich hľadala dočasné útočisko v našom hlavnom meste.

Stovky detských pacientov

Aj keď sa žiadosti o azyl

pohybujú nanajvýš v stovkách, faktom je, že pre túto chvíľu Ukrajinci žijú medzi nami. Prišli o svojich obvodných lekárov, a tak prirodzene potrebujú aj našu zdravotnú starostlivosť. Dôkazom toho sú ur-

gentné príjmy v bratislavských nemocniciach, ktoré evidujú enormné nárasty pacientov. A to najmä detských. „Počet osôb (utečencov), ktorým boli vykonané výkony odbornými útvarmi urgentnej alebo úrazo-

vej medicíny a urgentného príjmu za Bratislavský kraj je 752 (dospelí 158, deti 594) (k 28.04.2022),“ dostali sme upresnenie z tlačového odboru ministerstva zdravotníctva.

Zdravotníci ku nám neutekajú?

Keďže urgentné príjmy dlhoročne ťažko zvládajú nápor pacientov z radov bežného obyvateľstva Bratislavy, o čom svedčia bežné hodiny čakania, kým sa ako zranený pacient dostanete na rad, v súčasnej situácii sa budeme musieť vyzbrojiť extra dávkou trpezlivosti a najmä empatie. Ukrajinci utekajúci pred vojnou nemajú záujem o prácu v slovenskom zdravotníctve, ako sa pôvodne očakávalo, a tak zostávajú na rovnakých počtoch zdravotníckeho personálu, zato s väčším náporom na nich.

„Od 24.2.2022 (začiatok vojenského konfliktu na

Ukrajine) je na MZ SR evidované v Bratislavskom kraji jedno oznámenie o výkone dočasnej odbornej stáže za zdravotnícke povolanie lekár. V rámci kraja je evidovaný aj jeden zubný lekár (okres Senec),“ upresnili nám z ministerstva zdravotníctva presný počet ľudí z Ukrajiny, ktorí prejavili záujem o prácu v tomto segmente. Napriek tomu zostáva vedenie MZ SR pokojné, pretože situácia na urgentných príjmoch je podľa neho pod kontrolou: „V danej oblasti zdravotníckeho zariadenia zvládajú zvýšený nápor.“

(vt, foto BK, TASR)

Výstavba električkovej trate zaznamenala prvé omeškanie

(Dokončenie zo str. 1)

Práce na budovaní električkovej trate sa aktuálne sústreďujú najmä na zakladanie mostných objektov a ďalšie prípravné práce súvisiace so stavbou. Ide napríklad o prekládky inžinierskych sietí, výkopy základových jám, tryskovú injektáž či nevyhnutné výruba stromov a náletových

drevín v trase pripravovanej električkovej trate.

Novú električkovú trať v Petržalka stavia vysúťažená skupina dodávateľov zo Združenia NS MHD Petržalka za 74,58 milióna eur bez DPH. Hradená má byť najmä z eurofondov. Stavebné práce prebiehajú súčasne na viacerých stavebných objektoch pozdĺž celého úseku novej trate.

Vedenie hlavného mesta verí, že električka bude novou traťou jazdiť do konca roka 2023.

Budúca trať bude nadväzovať na jej prvú etapu Jeseňského – Jungmannova, v rámci ktorej sa kompletne rekonštruoval aj Starý most. Trasa električky sa predĺži o 3,9 kilometra, od súčasnej konečnej zastávky Jungmannova po novú

konečnú zastávku Janíkov dvor. Nový úsek bude mať celkovo sedem zastávok, predovšetkým v blízkosti dôležitých dopravných uzlov. Pôjde o zastávky ako Chorvátske rameno, Gessayova, Zrkadlový háj, Stred, Veľký Draždiak, Lietavská a Janíkov dvor.

(TASR, foto BK)

Petržalka osádza stovky nových lavičiek z vlastnej výroby

Obyvatelia najväčšieho sídliska si môžu vyskúšať sedenie na nových lavičkách s označením Made in Petržalka. Mestská časť doteraz vo vlastnej réžii vyrobila cez 200 kusov.

Neodmysliteľnou súčasťou verejných priestranstiev sú aj lavičky. Nie nadarmo sa osádzajú v najfrekventovanejších lokalitách, akými sú námestia, parky či detské ihriská, aby poskytl miesto na pohodlie a odpočinok.

Lavičky sú jednoducho samozrejým a potrebným prvkom pre všetky vekové kategórie.

Aj preto vzala Petržalka iniciatívu do vlastných rúk a už niekoľko mesiacov pracuje na osádzaní vlastnoručne vyrobených lavičiek s krajším a modernejším dizajnom.

Nižšie náklady a rýchlejšia oprava

Aj keď sa nové lavičky od starých veľmi nelíšia, predsa len majú isté funkčné a estetické výhody. Oproti predošlým majú mohutnejšiu nosnú konštrukciu s pozinkovanou povrchovou úpravou a geometrickejšie prevedenie.

Časť určená na sedenie ako aj operadlo sú vyrobené z

Petržalka dokáže lavičku vyrobiť za 50 eur/kus.

uliciach osadiť alebo opraviť ich väčšie množstvo.

Doteraz sa takto pracovníkom údržby podarilo vyrobiť už viac ako 200 lavičiek, z toho asi 150 sa už nachádza v uliciach Petržalky.

Efektívnejšiu a lacnejšiu výrobu lavičiek bez dodávateľov priamo vo vlastnej réžii i s následnou montážou si pochvaľuje aj starosta Petržalky Ján Hrčka.

„Vyrobiť jeden kus lavičky nás aj napriek násobným rastom cien materiálov a energií stojí približne 100 eur. Pri menších poškodeniach vieme okrem toho veľmi rýchlo vykonať nápravu a nespoliehať sa na dodávateľské firmy,“ hovorí o výhodách novo zavedeného systému šéf petržalskej samosprávy.

Dodáva, že pred nástupom silnej inflácie a výpadkov dodávateľských reťazcov či chýbajúcich komodít na trhu dokázali v petržal-

ských dielňach jeden kus vyrobiť aj za polovicu, teda asi 50 eur a že úplne presný výpočet radi zverejnia hneď, ako vyrobia väčšinu potrebných lavičiek, keďže suma za jeden kus závisí aj od ich celkového počtu.

Výrobu a osadenie lavičiek zastrešujú zamestnanci referátu správy verejných priestranstiev, ktorí v prípade potreby zabezpečujú aj komplexnú starostlivosť, ktorá zahŕňa opravu alebo výmenu poškodených prvkov či ochranný aj farebný náter na zachovanie estetického vzhľadu dreva.

Petržalské vs. Bratislavské, rozdiel v stovkách eur na jeden kus

Nielen v Petržalke nedávno pribudli okrem petržalských lavičiek aj iné, napríklad oficiálne bratislavské lavičky. Ich unikátny dizajn vznikol vďaka spolupráci bratislavského a pražského

magistrátu, ktorí ich zardili aj do manuálu Metro politného inštitútu Bratislavy (MIB).

A práve týmto inštrukciám sa snaží mestská časť čo najviac priblížiť a zároveň čo najviac zjednotiť dizajn svojich lavičiek naprieč celou mestskou časťou. Ako však opisuje aj samotný manuál MIB, nie je možné, aby bol vzhľad všetkých lavičiek v Bratislave jednotný. A ten istý názor zastáva aj mestská časť.

„Obyvatelia sa nás často pýtajú, prečo neosádzame rovnaké lavičky všade. Dôvod je jasný, nebolo by to realizovateľné v praxi kvôli často rôznym potrebám lokalít a výške nákladov jednotného riešenia,“ vysvetľuje petržalský starosta a pridáva aj ilustráciu.

„Zatiaľ čo každý kus oficiálnej bratislavskej lavičky stojí niekoľko stoviek eur, výsledná cena tých našich, vlastnoručne vyrobených je násobne nižšia. Samozrejme, aj tu treba rozlišovať a napríklad v Sade Janka Kráľa kolegovia z magistrátu hlavného mesta - aj vďaka spolufinancovaniu z našej mestskej časti - kvôli krajšiemu vzhľadu ich lavičiek osadili práve tie,“ dodáva.

Sortiment lavičiek v Petržalke je tak, ako v každej inej samospráve, stále pomerne rôznorodý a mení sa z lokality na lokalitu.

Napríklad na Šrobárovom námestí pribudol v rámci jeho revitalizácie ďalší, pomerne atypický druh lavičiek s futuristickým dizajnom.

Lavičky pri bytoch cez správcov

Obyvatelia, ktorí by uvítali pred svojím bytovým domom nejakú tú lavičku Made in Petržalka sa musia v prvom rade obrátiť na svojho správcu.

Mestská časť totiž v snahe predchádzať možným nepríjemnostiam požiadavky na nové lavičky v okolí bytových domov akceptuje iba od správcov bytových domov, ktorí najlepšie poznajú záujmy konkrétnych obyvateľov.

Ak nadpolovičná väčšina majiteľov bytov v danom dome schváli umiestnenie lavičky v jeho okolí na bytovej schôdzi, správca môže kontaktovať mestskú časť na adrese podnety@petrzalka.sk.

Zamestnanci referátu čistoty a poriadku z Miestneho úradu Petržalka následne priamo v teréne preveria možnosti umiestnenia lavičky a ak tomu nič nebráni, petržalská údržba ju zväčša do pár dní až týždňov osadí.

(bak, foto Petržalka, Bratislava)

Bratislavské lavičky, ktoré inštaluje magistrát, stoja stovky eur/ks.

Svoje o tom vie aj najľudnatejšia mestská časť, ktorá denne reaguje na množstvo podnetov od obyvateľov na chýbajúce alebo poškodené lavičky nachádzajúce sa na pozemkoch v jej správe.

tvrdého dreva s farebnou povrchovou úpravou.

Okrem toho, vďaka výrobe lavičiek vo vlastnej réžii šetrí samospráva verejné prostriedky všetkých Petržalčanov a zároveň môže z

Na Vajanského nábreží pribudne na jeseň hrob neznámeho vojaka

Už na jeseň pribudne na Vajanského nábrežie pamätník s názvom Hrob neznámeho vojaka, ktorého vybudovaním mestskú časť Staré Mesto poveril štát. Zároveň dôjde v okolí diela k zásadnej renovácii lokality.

Návrh na vybudovanie Hrobu neznámeho vojaka schválila vláda SR ešte v apríli 2019. Najskôr vyjadrila mestská časť nesúhlas so samotným návrhom zámeru, aj s jeho umiestnením, keďže pôvodne bola určená lokalita v parku pri Úrade vlády SR.

Protokolárne miesto sa menilo

Na samotný projekt by mali byť využité financie pôvodne alokované na ten-

to zámer z rezervy vlády SR z roku 2019, pričom by mali byť rozdelené medzi hlavné mesto a mestskú časť. Mestská časť pritom požiadala o zrušenie uznesenia vlády a alokované financie vo výške 820-tisíc eur navrhla investovať napríklad do dôstojnejšieho oplotenia Grasalkovičovej záhrady za Prezidentským palácom v Bratislave. Po týchto úvodných nezhodách napokon k dohode medzi oboma stranami došlo, a to aj v tej rovine, že samospráva zabezpečí revitalizáciu verejného priestoru na Rázusovom nábreží a Námestí T. G. Masaryka. „Ide o podstatné miesto v Starom Meste, kde pristúpime k renovácii. Okrem výtvarného diela dôjde k obnove verejného priestoru od Propelleru, až

po Slovenské národné múzeum,“ priblížila starostka Starého Mesta, Zuzana Aufrichtová. Konkrétne pôjde o výmenu betónovej skladačky, ktorú nahradí biela žula vo vysokej kvalite a postupne mestská

časť plánuje v tejto obmedzenej dlažby pokračovať aj v rámci ďalších obľúbených verejných priestorov, aby boli jednotné.

Symbolický tvar kruhu

Samotný pamätník by mal

byť hotový po lete, pričom už je známy aj jeho finálna podobizňa. Verejná architektonická súťaž, ktorá naň bola vypísaná, sa stretla s veľkou odozvou. Do súťaže sa zapojilo 21 jednotlivcov, kolektívov a ateliérov zo

Slovenska, Čiech a Moravy s 24 návrhmi. Odborná porota napokon vybrala víťaza, ktorým sa stal sochár Marek Kvetán. Pamätník v tvare kruhu symbolizuje podľa slov autora štít padajúci alebo opierajúci sa o zem. „Samotný tvar kruhu tu zastupuje aj symbol času a večnosti, čím odkazuje k pietnemu miestu pamätníka,“ upresnil. Navyše, víťaz súťaže získal odmenu 15 000 eur a udelenie licencie na dielo. Teleso pamätníka, ktoré môže byť zhotovené z ocele alebo bronzu, je doplnené o motív večného ohňa. Dielo by malo do priestoru medzi Propellerom a parkom na Vajanského nábreží pribudnúť už v septembri 2022.

(vt, foto SM)

Pokuta za použitie krátkeho úseku diaľnice je 150 eur

(Dokončenie zo str. 1)

Mesto a región by podľa nás mali práve naopak budovať atraktívny systém kvalitnej integrovanej verejnej dopravy, ktorá má byť alternatívou k automobilovej doprave. Ak však niekto potrebuje cestovať autom, k dispozícii sú mu bezplatne cesty I., II. a III. triedy, ktoré navyše v spomínanom úseku vedú len pár stoviek metrov od diaľnice,“ uvádza sa v stanovisku rezortu dopravy.

Z uvedeného vyplýva, že štát nepriamo „prehodil“ zodpovednosť na mesto a samosprávy, ktorému ale neponúkol pomocnú ruku. Ak by totiž úsek nebol spoľatelný, ubudlo by pri výbere za diaľničné známky zopár eur za dotknutých

obyvateľov okolitých obcí.

Rané kolóny, stres a znečistenie ovzdušia v dotknutých obciach, cez ktoré tranzituje doprava pohybujúca sa minimálnou rýchlosťou, tak ostávajú aj naďalej realitou a nesvitá na lepšie časy. Navyše, tí, ktorí sa pozabudnú alebo

urgentne musia využiť tento krátky úsek, msi počítať s tým, že im domov príde fotka s pokutou vo výške 150 eur za neoprávnené použitie tohto úseku. Ak ju zaplatia do 15 dní, stačí zaplatiť iba 100 eur.

Ostáva teda na zamyslenie, či by sa naozaj pri

bezplatnom úseku Stupava juh – Lamač zvýšil počet automobilov v hlavnom meste. Obyvatelia dotknutých samospráv s takouto argumentáciou zásadne nesúhlasia.

(bak, foto hakom.sk)

Zlé parkovanie v regulovaných zónach vyjde na 78 eur

(Dokončenie zo str. 1)

V dnešnom pohľade sa však pozrieme aj na to, ako vyzerá zavádzanie celomestskej parkovacej politiky v číslach, ale hlavne, ako prehrešky voči pravidlám parkovania stráži Mestská polícia. Na magistrát mesta sme sa preto obrátili s otázkou, koľko ľudí sa do systému PAAS doteraz prihlásilo.

„Doposiaľ bolo pre zaregistrované zóny v Rači, Novom Meste, Petržalke a Ružinove spolu vydaných a platných 20 789 parkovacích kariet, t.j. rezidentských, návštevných, abonentných, bonusových. V zóne Hlavná stanica - Blumentál v Starom Meste, kde začne PAAS platiť od 25.5., je zatiaľ zaregistrovaných na parkovacia kartu okolo 2 900 žiadateľov,“ uviedla hovorkyňa mesta Dagmar Schmucková, ktorá ďalej uviedla, že až 91% rezidentských kariet je vydaných iba pre 1 auto, takmer 9% pre 2 autá a 0,1% pre 3 autá.

Mestská polícia udelila už vyše 2-tisíc pokút

V súvislosti s finančnými dopadmi na obyvateľov mesta nás zaujímalo, ako Mestská polícia Bratislava kontroluje, ale aj pokutuje priestupky voči stanoveným pravidlám. Z uvede-

ného vyplýva, že väčšina udelených pokút bola cez inštitút objektívnej zodpovednosti, a to ž 1758. V rámci blokovaných konaní bolo riešených zhruba 500 vodičov.

„Prvoradou úlohou Mestskej polície je pôsobiť preventívne a zabrániť páchaniu priestupkov. Dopravné porušenia zistené v regulovaných zónach PAAS riešime oboma spôsobmi. To znamená, že aj prostredníctvom inštitútu objektívnej zodpovednosti, ale v niektorých prípadoch aj formou zakladania blokovacích zariadení (tzv. papúč), teda ukladáním blokovaných pokút, resp. napomenutiami. Tie boli najčastejšie využívané v prvých dňoch, kedy sa verejnosť s fungovaním PAAS v praxi ešte len zoznámala.

Blokovacie zariadenia využívame predovšetkým na miestach, kde dochádza

k častému porušovaniu predpisov. Papuče, tým že sú viditeľné, dokážu pôsobiť preventívne a vyvarovať všetkých vodičov od porušovania predpisov v dotknutej lokalite,“ uvádza hovorkyňa MsP Bratislava Barbora Krajčovičová.

Čo sa týka finančných objemov vyzbieraných v rámci riešenia uvedených priestupkov, tie sa skladajú z dvoch zdrojov. V rámci objektívnej zodpovednosti, kde je pokuta 78 eur a z blokového konania, kde je priemerná výška pokuty 20 eur.

„V rámci objektívnej zodpovednosti bolo od spustenia PAAS do dňa 27.04.2022 zaevidovaných a vydaných celkom 1 758 rozkazov o uložení pokuty za správny delikt. Z celkového počtu vydaných rozkazov je doposiaľ približne 45% uhradených. Väčšina držiteľov vozidiel za spá-

chaný správny delikt uhradila plnú sumu 78 €. Asi 5 % z nich využilo možnosť zaplattenia do 15 dní a pokutu uhradilo vo výške 2/3 stanovenej sumy, čo predstavuje 52 €.

Za priestupok na úseku dopravy bolo v regulovaných zónach PAAS do dňa 28.04.2022 v blokovanom konaní riešených celkom 491 vodičov (výška uložených blokovaných pokút spolu – 8 840 €, priemerná výška blokovej pokuty 20 €) a formou napomenutia hliadky mestskej polície riešili 152 priestupcov,“ upresnila hovorkyňa MsP, ktorá ďalej uviedla, že dodržiavanie pravidiel PAAS nekontrolujú len mestskí policajti, ale významnú úlohu plnia najmä parkovací asistenti (civilní zamestnanci), ktorí sú prítomní v jednotlivých zónach, v časoch kedy regulácia platí. Pomocou skenera dokážu zistiť, či dané vozidlo má alebo nemá rezidentskú kartu alebo zaplattený poplatok za parkovanie. V prípade ak nie, asistent vyhotovuje fotografickú dokumentáciu, ktorú s presnou polohou zo zariadenia zašle na centrálu mestskej polície. Personálne kapacity sú z pohľadu MsP, pri aktuálne štyroch fungujúcich regulovaných zónach PAAS, dostatočné.

(bak, foto TASR)

Cudzincom vo vlastnom meste II.

Od 25. mája začne aj v Starom Meste platiť celomestská parkovacia politika v zóne Hlavná stanica – Blumentál. Problémom nielen tejto zóny, ale celej parkovacej politiky je, že mesto si vybralo reštriktívnu cestu na riešenie problémov s parkovaním v Bratislave.

Na jednej strane umožňuje rezidentom zakúpenie rezidenčnej karty na prvé auto za 39 eur, na druhé auto za 150 eur, zároveň však na tých istých miestach v zóne Hlavná stanica – Blumentál môže bez obmedzenia od pondelka do piatku celodenne parkovať každý, kto si za to zaplatí, v noci dokonca zadarmo. A v sobotu a nedeľu bude parkovanie bezplatné pre všetkých. Mesto chce od rezidentov poplatky, a zároveň ruší niektoré parkovacie miesta práve v zóne, kde je najväčšia hustota obyvateľstva na km². Naopak, ešte dopĺňa daný priestor o prvky mikromobility (stojany pre bicykle, kolobežky) na úkor parkovacích miest. Ako staromestská poslankyňa evidujem záujem o vytváranie nových parkovacích miest, ale neevidujem žiadny záujem o stanovištia kolobežiek s lítiovými batériami v čisto rezidenčnej zóne.

Súčastou spustenia tejto zóny v rámci parkovacej politiky primátora Valla dôjde aj k zjednosmerneniu Nám. Slobody pred ministerstvom dopravy, čo považujem za absolútne nekonceptné riešenie.

Z môjho pohľadu takéto riešenie neprimerane zahltí a upchá križovatku na Kollárovom námestí. Čiže autá smerujúce na Žilinskú, Karpatenskú alebo na Kolibu, budú musieť prechádzať križovatkou cez Kollárovo námestie a v kolóne budú stáť nielen autá, ale aj MHD.

Celé toto zjednosmernenie je navrhnuté len preto, aby sa uvoľnil chodník na Nám. Slobody (pozdĺž ministerstva dopravy) a doterajšie parkovanie sa presunie do doteraz funkčného jazdného pruhu. Považujem za správne, že chodník má slúžiť predovšetkým chodcom. Ale potom mohol magistrát využiť príležitosť a vybudovať nový chodník a riadnu cyklotrasu aj bez zrušenia jestvujúcej funkčnej križovatky. To by určite dávalo väčší zmysel.

Martina Uličná
vicestarostka Starého Mesta

Výrubby zelene v centre pozornosti verejnosti

Počas uplynulých rokov, kedy boli ľudia nútení tráviť viac času v mieste bydliska, vznikali komunity, ktoré sa intenzívnejšie začali zaujímať o svoje okolie. V rôznych mestských častiach pribúdali komunitné záhrady, kvitnúce lúky, vysádzali sa stromy. Bratislavské parky a lesy zažili návštevnícky boom.

Avšak ak by ste sa miestnych spýtali, kde prišlo za posledné roky k vytvoreniu novej, väčšej zelenej plochy alebo parku, asi by mnohí dlho lovili v pamäti. Iná otázka je, či by si vedeli vybaviť oblasť, ktorá bola pôvodne zelená, a toto miesto zabrala výstavba. Aspoň jeden takýto prípad eviduje nepochybne každý. No nejde iba o zástavbu. Horúčavy, záplavy a smog, tomu všetkému hlavné mesto pravidelne čelí. Preto je prirodzené, že otázka mestskej zelene sa stala citlivejšou témou a prípadné prešľapy mesta, mestských častí, či developerov burcujú oveľa viac ľudí k akcii a vytvárajú tlak na príslušné úrady.

Sporné výrubby

Pozornosť občanov v poslednej dobe vzbudzujú viaceré výrubby. Napríklad vo vnútrobloku Poľská - Justičná naň upozornila iniciatíva Zeleň v meste. Výrub sa podľa iniciatívy udial namiesto zmysluplnej starostlivosti o zeleň.

Magistrát nesúhlasí. Tvrdí, že dreviny boli odstránené z bezpečnostných dôvodov, na základe inventarizácie drevín spracovanej krajinným architektom. Ten identifikoval ich zlý zdravotný stav, resp. išlo o náletové dreviny, kto-

Iniciatíva Zeleň v meste upozornila, že namiesto výrubu mohlo mesto zvýšiť starostlivosť o existujúcu zeleň.

ré mali narušenú statiku. Stromy sa nahradili novou výsadbou.

Samospráva priestor podľa aktivistov dlhodobo zanedbávala a namiesto kvalitných orezov drevín, citlivej úpravy parku, opravy lavičiek a preliezačiek priestor zmenila na „pohrebisko zelene“.

V prípade vnútrobloku Poľská - Justičná prebehlo výrubové konanie na mestskej časti a návrh projektu bol schválený Krajským pamiatkovým úradom, argumentuje magistrát.

Zeleň pribúda

Všetky plochy zelene tvoria v Bratislave približne polovicu intravilánu mesta. Tu spadajú aj takzvané neupravené plochy zelene, alebo aj opustené plochy, ktoré aktuálne voľne zarastajú. V prípade, že berieme

do úvahy len prístupné parky, tak na jedného obyvateľa pripadnú cez 2 m² zelenej plochy, priblížila Annamária Ondrejková z Metropolitného inštitútu Bratislava.

Kvalita života sa úmerne zvyšuje s množstvom prírody, ktorá nás obklopuje, a preto obyvateľov hlavného mesta čoraz viac zaujíma, či jej podiel v meste rastie alebo klesá.

Podľa magistrátu rok čo rok zeleň pribúda. Dokumentujú to čísla vysadených drevín, ktoré sú rádovo vyššie ako počet zrealizovaných výrubov.

Štruktúra zelene je na mnohých sídliskách nevhodná

Existujú lokality Bratislavy, kde sú prírodné podmienky dané a prípadne aj štátom chránené. Na opačnej strane stoja panelové

sídliská s „dedičstvom“ výsadiieb z predchádzajúcich rokov a nevhodnou zeleňou. „Máme viacero častí Bratislavy, ktorým dominujú panelové sídliská, ktoré sa vo veľkom stavali od 60-tych rokov minulého storočia. Dodnes im dominujú rozľahlé monokultúrne trávnaté plochy a úzky, dnes už nevhodný, výber drevín. Táto skladba a štruktúra sídliskovej zelene sa dnes ukazuje ako neefektívna z hľadiska údržby, tvorby príjemnej mestskej mikroklimy a podpory mestskej biodiverzity,“ uviedla Ondrejková.

Najčastejší problém je s ihličnanmi. Z dlhodobého hľadiska sú tieto dreviny potenciálne rizikové. Zároveň sú náročnejšie na pravidelnú údržbu. S tým súvisia aj nároky na realizáciu presvetľovacích ore-

zov, vysvetľuje magistrát. Stromy bránia prístupu slnečného žiarenia a v nižších podlažiach bytových domov tak dochádza vyššej spotrebe elektrickej energie.

Trendom sú domáce dreviny a klimaticky odolné druhy

Mesto sa snaží nepriaznivý stav zvrátiť. Za uplynulé tri roky sa v Bratislave vysadilo viac ako 42 000 drevín. V číslach sú zahrnuté nielen stromy (viac ako 4600), ale aj kry (takmer 18 000), sadenice (v Horskom parku 20 000)

Vysádza takzvané climate trees (klimaticky odolné druhy stromov) a dosádza nielen vzrastlé stromy, ale aj iné dreviny a krovy. Pri plánovaní výsadby sa zohľadňujú všetky aspekty. „Výber je postavený na drevinách znášajúcich dlhodobé sucha a iné podmienky urbanizovaného prostredia. Ďalšími z kritérií je plocha, na ktorej bude rásť. Pri výbere zohľadňujeme aj životné podmienky drevín a funkcie, ktoré má strom ponúkať,“ spresnila Dagmar Schmucková hovorkyňa hlavného mesta. Zohľadňuje sa aj to, že každá lokalita jednotlivej mestskej časti má iné krajinné a pôdne podmienky, ktoré sú vhodné pre rôzne druhy drevín. Medzi vysádzané druhy patria napríklad dub letný, lieska opadavá, ambrovník styraťový, ale aj ovocné stromy.

Problémom sú roztrieštené vlastnícke vzťahy, mesto ponúka koncepčné riešenia

V súvislosti so zeleňou sa najčastejšie objavujú výhrady ako zanedbaná sta-

rostlivosť, nešetrné orezy, neopodstatnené výrubby, neodborne realizovaná nová výsadba a podobne. Zároveň ťažko riešiteľným problémom je roztrieštenosť vlastníckych vzťahov a kompetencií v meste. Dlhé roky tak odborná verejnosť aj neziskový sektor volá po koncepčnom a jednotiacom riešení.

K zlepšeniu situácie a odbornej práci so zeleňou majú aktuálne prispieť nové dokumenty. „V minulosti sa robila výsadba stromov nekonceptne, čo sa odzrkadľuje najmä v jej kratšej životnosti. Aby stromy, ale aj ostatná zeleň, neboli vysádzané na nevhodných stanovištiach, Metropolitný inštitút Bratislavy pripravil koncepčný dokument, ktorý usmerňuje novú výsadbu v meste,“ priblížila Ondrejková.

Okrem návodu, kde a ako vysádzať zeleň je k dispozícii aj dokument o tom, ako sa o zeleň správne starať. Tieto dokumenty sú však záväzné len pre mesto a mestské organizácie. Pre mestské časti, súkromné spoločnosti či developerov majú len odporúčací charakter.

Napriek niektorým problémom dobrou správou zostáva, že zelené témy výrazne v Bratislave posilnili a svoju rolu určite zohrajú aj v nadchádzajúcich komunálnych voľbách.

(jp, foto Zeleň v meste)

Nevyhadzujte knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Hlavné mesto zmodernizuje električky za takmer 50 miliónov eur

Dopravný podnik Bratislava už začal objednávku na výrobu 20 jednosmerných električiek, v ktorých by sa mali prví cestujúci vozíť koncom roka 2023.

Jednosmerné električky Škoda ForCity Plus 29T3 s dĺžkou viac ako 32 metrov, pre 1 000 mm koľajnicový rozchod, s kapacitou minimálne 240 cestujúcich, dopravnému podniku

dodá spoločnosť ŠKODA TRANSPORTATION a.s., ktorá električky hlavnému mestu dodávala aj v minulosti.

Dočkáme sa moderného vybavenia

Tento nákup v hodnote 47,8 miliónov eur bude financovaný z fondov EÚ. Na ich poskytnutie DPB uzatvoril minulý rok s Ministerstvom dopravy a výstavby SR Zmluvu o poskytnutí nenávratné-

ho finančného príspevku. Aktuálne bola do výroby zadaná objednávka na 20 kusov vozidiel, ktoré by mali obsahovať najmodernejšie technológie. „Do výbavy dostanú nové prvky, čím posunieme cestovanie MHD opäť na vyšší level,“ avizuje Martin Rybanský, predseda predstavenstva DPB a.s. Oproti modelom električiek, ktoré v Bratislave vynovili vozový park v rokoch 2015 a 2016, pri týchto bude karoséria vo-

zidiel tuhšia a svetlá nahradené za plne LEDkové. Električky dostanú do výbavy výkonnú automatickú klimatizáciu, informačný systém s prestupmi v reálnom čase, farebné vonkajšie displeje, úplne nový kamerový systém, systém automatického počítania cestujúcich (APC), WiFi, USB nabíjačky a moderný interiér s nerezovými madlami a tyčami. O tepelný komfort vo vnútri vozidla sa postarajú tó-

nované sklá so slnečnou ochranou.

Vozidlá pre linky 4 a 9

„Predpokladané nasadzovanie týchto vozidiel bude najmä na linkách 4 a 9. Ich kúpa však súvisí aj s pokračovaním električkovej radiály v bratislavskej Petržalke a potrebou modernizácie vozidlového parku DPB,“ upresnil hovorca DPB, podľa ktorého zmienené dve linky vedú cez viaceré mestské časti, a tak

je predpoklad, že v nových električkách sa budú môcť poviť takmer všetci Bratislavčania. A čo bude so starými kusmi, ktoré nám slúžili desiatky rokov? Staršie električky budú ponúknuté na odkup iným, pravdepodobne zahraničným dopravcom. Prípadne niektoré dopravný podnik využije na náhradné diely.

(vt)

V Karlovej Vsi pribudol multifunkčný park

V Bratislavskej Karlovej Vsi pribudol na dlho nevyžívanom pozemku nový multifunkčný park. Na začiatku Karloveskej ulice oproti Kostolu sv. Michala hovybudovalohlavnémesto v spolupráci s mestskou časťou a Metropolitným inštitútom Bratislavy

do parku čo najviac zelene, pretože celé územie je prehustené množstvom inžinierskych sietí," skonštatoval Marcel Dzurilla, riaditeľ Sekcie tvorby mestských priestorov MIB.

Najväčším lákadlom by podľa samospráv mala byť športová zóna so ska-

V celom parku sú vodopriepustné povrchy. Návštevníci majú k dispozícii pitnú fontánku, pribudlo tiež osvetlenie a kamerový systém.

"Vzhľadom na to, že obyvatelia Bratislavy sú obvykle v strese, keď sa spustí nejaká stavebná činnosť, tento park, ktorý navrhujeme pomenovať Suchá Vydrlica, je veľmi príjemným prekvapením. Čerešňová aleja je a bude jeho nádhernou korunou," poznamenala starostka Karlovej Vsi Dana Čahojová.

S obnovou priestoru sa začalo v máji 2021, celkové náklady z rozpočtu mesta dosiahli 470.000 eur. Rekonštrukcia parku je súčasťou programu obnovy verejných priestorov Živé miesta, ktorého cieľom je modernizácia a skvalitňovanie dlhodobozanedbaných verejných priestorov v Bratislave.

(TASR, foto Bratislava)

(MIB). Priestor je rozdelený na niekoľko zón a ponúka viaceré možnosti na šport i oddych.

"Park sme naprojektovali tak, aby zaplnil prázdne miesto na frekventovanom mieste a ponúkol všetkým generáciám možnosti na šport či oddych. Najväčšou výzvou bolo dostať

teparkom a parkúrovým ihriskom, súčasťou nového verejného priestoru je aj multifunkčná zóna pre rôzne športy, relaxačná či detská zóna. Jednotlivé zóny v parku oddeľuje zeleň s lavičkami. Priestor skrášľuje aj 37 sakúr, ktoré venovalo japonské veľvyslanectvo, vybudovaná bola tiež dažďová záhrada.

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Obec ako správny orgán mi mala doručiť rozhodnutie do vlastných rúk. Zásielku som neobdržal a ani som nedostal lístok, že je uložená na pošte. Následne mi bolo oznámené, že som sa voči rozhodnutiu v zákonnej lehote neodvolal a rozhodnutie je tým pádom právoplatné. Keď som namietal, že mi rozhodnutie nebolo doručené tvrdili mi, že aj keď som si ho na pošte neprevzal, tak sa považuje za doručené. Ako som sa mal odvolať voči niečomu, čo mi nebolo doručené?

Neuvádzate konkrétne o aký druh rozhodnutia malo ísť, preto budeme všeobecne vychádzať z problematiky ako je upravená v Správnom poriadku (Zákon. č.71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov). Podľa §24 ods. 1 Správneho poriadku dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, sa doručujú do vlastných rúk adresátom alebo osobe,

ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok. Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Ide o tzv. fikciu doručenia, ktorou právny poriadok zabezpečuje, aby nedochádzalo k prieťahom v správnom konaní a aby účastníci konania napr. nepreberaním zásielok nespôsobovali obštrukcie. Na jednej strane je to užitočný inštitút na riadne fungovanie správneho konania, na druhej strane môže byť z hľadiska konkrétneho účastníka konania vnímaný ako príliš tvrdý a nespravodlivý. Môžu totiž existovať rôzne okolnosti, pre ktoré si nemôžete včas vyzdvihnúť zásielku na pošte a pritom nejde o snahu mariť správne konanie. Ale zákon platí pre všetkých rovnako a nie je možné subjektívne posudzovať kedy sa fikcia doručenia uplatní alebo neuplatní. Ak Vám však nebolo doručené

upovedomenie o uložení zásielky je vhodné obrátiť sa na obec, aby Vám hodnoverným spôsobom preukázala, že zásielka bola na pošte uložená s uvedením konkrétneho termínu. Je to dôležité, lebo môže sa v praxi stať aj chyba (najmä pri hromadných zásielkach), že dôjde k pochybeniu pri odoslaní zásielok na poštu. Je to dôležité aj pre to, ak by ste sa domáhali tzv. obnovy konania podľa §62 Správneho poriadku. Konanie pred správnym orgánom, ktoré bolo ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné sa na návrh účastníka konania obnoví, ak (okrem iného) nesprávnym postupom správneho orgánu sa účastníkovi konania odňala možnosť zúčastniť sa na konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní. Obnovu konania môže povoliť na návrh účastníka konania správny orgán, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni. V návrhu na obnovu konania treba uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiac o tom, že návrh bol podaný včas. Návrh sa podáva na správnom orgáne v lehote 3 mesiacov odo dňa, keď sa účastník dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr však do 3 rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

Svoje podnety môžete posilať na adresu redakcia@bakurier.sk.

Nespokojným zdravotným sestram svitá nová nádej

Už o rok otvorí svoje brány nová Nemocnica Bory v Bratislave, no všetky pracovné pozície obsadené nemá. Aktuálne sa preto spúšťa najväčší nábor zdravotných sestier v našej novodobej histórii.

Celkovo bude v nemocnici pracovať 440 zdravotných sestier. Ich prijí-

manie nemocnica plánuje postupne, do otvorenia nemocničnej prevádzky i po ňom, pretože špecializované pracoviská sa budú otvárať postupne.

Sestra ako partnerka lekára

Zdravotníkom, ktorí plánujú odísť zo svojho súčasného zamestnania preto, že sú nespokojní v systéme súčasného slovenského zdravotníctva,

má vedenie Nemocnice Bory za cieľ ponúknuť nový pracovný štandard, aký by spoznali v zahraničí. Tak napríklad, sestram pomôže robotická centrálna prípravovňa liekov či potrubná pošta a pacient bude svoju sestru poznať po mene. Sestra bude v Nemocnici Bory partnerom lekára a jej kompetencie budú posilnené. Inováciou bude aj to, že sestry budú na

pracovisku rotovať: „Nechceme, aby sestry strávili niekoľko rokov na jednej sále. Rotovaním predídeme syndrómu vyhorenia a stereotypom, lebo tie sú už potom v nás, nerozmýšľame a pracujeme automaticky. Tomu sa chceme vyhnúť," hovorí vedúca sestra pre anestéziológiu.

Výberové procesy už začali

Prípadní záujemci o post zdravotnej sestry či brata by mali vedieť, že vedenie pripravovanej nemocnice pristúpilo k samotným výberovým procesom moderne. Každá sestra prechádza pohovorom, počas ktorého obe strany prezentujú svoju víziu, kultúru a hodnoty a snažia sa zistiť vzájomnú kompatibilitu. Na pohovore je prítomná už aj vedúca sestra daného pracoviska,

ktorá si takto sama vyberá svoj tím. „To je veľmi atraktívne, keďže nie je na Slovensku zvykom, že by bol stredný zdravotnícky manažment prizývaný k výberu zamestnancov," upresnila riaditeľka pre ošetrovateľstvo Nemocnice Bory Alena Kendrick.

(bak)

Nehnuteľnosti porastú aj naďalej

(Dokončenie zo str. 1)

Aký je vývoj ponuky a dopytu nehnuteľností za prvý kvartál v porovnaní s rokom 2021 v Bratislave? Zaevidovali ste nejaké zmeny, „zaváhanie“ kupujúcich po vypuknutí vojny na Ukrajine?

Čo sa týka bytov na predaj, v prvom kvartáli 2022 išlo skôr o stagnáciu, resp. minimálny rast, ak to porovnáваме s posledným kvartálom roku 2021. Či to možno pripísať vojne na Ukrajine alebo proste upokojeniu trhu, to sa nedá presne identifikovať. Možnosťou je aj nízka ponuka, ako aj zastavenie predaja viacerých novostavieb v meste, nakoľko developeri zvolili vyčkávaciu taktiku vzhľadom na infláciu a rast cien stavebných materiálov. Ak hovoríme o medziročnom porovnaní tam sú skoky vysoké v rozmedzí 20 – 25%. Silný bol najmä koniec minulého roka.

Aké premenné aktuálne ovplyvňujú ceny nehnuteľností? Môžeme očakávať ďalšiu vlnu zdražovania, alebo sa situácia na trhu upokojí a ceny pôjdu dole?

Nečakal by som na nejaký pokles cien nehnuteľností. Nemá prísť prečo. Na trhu je nedostatok bytov, takmer všetky nové developerské projekty sa vy-predávajú rovno z papiera,

ešte skôr ako sú dokončené. Tá situácia ak si ju porovnáme s rokom 2008 je iná. Vtedy bolo veľa prázdnych dokončených bytov na trhu, a ľudia si mohli doslova vyberať kde sa nasťahujú.

Čo sa týka vplyvov, najväčším je ponuka a dopyt, kde ponuka je dlhodobo nízka a nestačí dopyt uspokojovať. Ďalším faktorom sú hypotéky a ich dostupnosť, kde vidíme mierny nárast úrokových sadzieb, avšak stále sme v minimálnych číslach ak si porovnáme napríklad susedné štáty ako Maďarsko, Poľsko či Česko. Ako som už spomínal, ceny v 1. kvartáli 2022 zastagnovali. Môže to však byť aj z dôvodu, že developeri prestali predávať byty vo viacerých projektoch a vyčkávajú. Problémom je najmä rastúca inflácia, rastúce ceny stavebných materiálov, problémy v dodávateľských reťazcoch. Ak

sa tieto tri posledné menované faktory nezmenia a budú naďalej rásť, môže opäť zažiť silnú vlnu zdražovania a rastu cien bytov.

Cena za m² bytu sa v závere 1. kvartálu medziročne zvýšila o viac ako 20%

O trendoch sme sa porozprávali aj s **Martinom Marsinom, Associate Partnerom** realitnej kancelárie Herrys:

Do Bratislavy prichádzajú tisíce ľudí, hľadajú si prenájmy. Ako prijali Bratislavčania na realitnom trhu odíden-cov z vojny zasiahnu-tej krajiny? Ako tento významný prílev ľudí vplýva na ceny prenáj-mov?

Registrujeme časť klientov, ktorí ponúkli proaktívne svoje investičné nehnuteľnosti odídencom z Ukra-

jiny bezodplatne, resp. si následne požiadali o kompenzáciu, ktorú schválila vláda v rámci Lex Ukrajina. Druhá časť prenajíma nehnuteľnosti za trhové podmienky, ktoré odíden-ci rešpektujú a prenajímajú si aj tieto byty vo veľkej miere. Podľa nášho prieskumu zatiaľ prišlo k rastu cien v priemere len do 5%, ale vzhľadom na pokles ponuky o viac ako 30% sa dá predikovať rast cien ná-jmov v najbližšom období.

Zvýšil sa dopyt aj po

nehnuteľnostiach, ktoré sa dlhodobo nedarí obsadiť (aj napriek vyššej cene)?

Áno, vzhľadom na skokový prepad ponuky na prená-jom sa dnes klienti rýchlejšie rozhodujú, realizujú menej obhliadok a akceptujú aj byty, ktoré sa pred-tým obsadzovali ťažšie.

Aký je vývoj ponuky a dopytu nehnuteľností za prvý kvartál v porovnaní s rokom 2021 v Bratislave? Zaevidovali ste nejaké zmeny, „zaváhanie“ kupujúcich po vypuknutí vojny na Ukrajine?

Z nášho prieskumu vyplýva, že cena m² bytu na sekundárnom trhu sa v Bratislave v závere 1. kvartálu 2022 v porovnaní s 1. kvartálom 2021 zvýšila o viac ako 20% a celková ponuka bytov na sekundárnom trhu sa zmenšila o viac ako 25%. Po vypuknutí konfliktu sme registrovali nárast ponuky na predaj. Viacero predávajúcich, ktorí váhali, sa rozhodli realizovať pre-

daj nehnuteľnosti, ale zatiaľ nie je v takej miere, aby to výrazne zväčšilo ponuku na trhu. Každopádne po dlhom období, kedy ponuka konštantne klesala, prišlo k jej nárastu, aj keď zatiaľ nie výraznému. V prípade kupujúcich sme zaevidovali krátke zaváhanie v prvých dvoch týždňoch od začiatku konfliktu na Ukrajine. Avšak aktuálne skôr pozorujeme ich zvýšený záujem o kúpu v nadväznosti na avizovaný rast sadzieb hypotekárnych úverov.

Aké premenné aktuálne ovplyvňujú ceny nehnuteľností? Môžeme očakávať ďalšiu vlnu zdražovania, alebo sa situácia na trhu upokojí a ceny pôjdu dole?

Aktuálne ovplyvňujú stranu dopytu najmä sadzby hypotekárnych úverov. Ich postupné zvyšovanie motivuje veľkú časť klientov uskutočniť kúpu práve teraz. Rovnako obava z inflácie motivuje kupujúcich, ktorí disponujú vlastnými zdrojmi a chcú ich investovať práve do nehnuteľnosti a ochrániť tak svoje úspory pred rastúcou infláciou. Na strane ponuky registrujeme naďalej jej nedostatok, ktorý spolu s rastúcimi cenami stavebných materiálov nevytvára predpoklad na pokles cien nových ako ani starých bytov. Predpokladáme, že aj v tomto roku budú ceny rásť.

(jp, foto BK)

Plánujete zateplenie domu? Štát vám prispeje tisícky eur!

Ak máte v pláne rekonštrukciu staršej budovy, žiadosti o príspevky z projektu Zelené obnovy budete môcť podávať o pár mesiacov – na jeseň roku 2022.

Možno ste už počuli o štátnom projekte Zelená obnova. Naň má ísť z Plánu obnovy 500 miliónov eur, čím by mal patriť k najväčším opatreniam na naštartovanie ekonomiky po pandémie. Financie v programe, ktoré na Slovensko prídu v rámci Plánu obnovy, by mali stačiť na obnovu 30-tisíc domov.

Až do výšky 19-tisíc eur Ministerstvo životné-

ho prostredia avizuje, že podmienkou pre získanie dotácie bude dosiahnutie 30-percentnej úspory primárnych energetických zdrojov komplexnou obnovou domu. V prvom rade pôjde o zateplenie fasády a strechy domu, výmenu okien a dverí, modernizáciu vykurovania a využitie obnoviteľných zdrojov energie, ako aj inštalovanie vonkajšieho tienenia a zelených striech. Predbežne maximálna výška príspevku na dom vychádza približne na 19 tisíc eur. Je však možné, že sa štát rozhodne podporiť väčší počet domov, čím sa príspevok o niečo zníži. Ministerstvo uvažuje, že

bude prispievať až na 50 percent oprávnených nákladov.

Aké podmienky budete musieť spĺňať?

V prvom rade si treba uvedomiť, že prostriedky sú poskytované na obnovu rodinného domu. A tým je existujúca, užívaná budova určená predovšetkým na rodinné bývanie so samostatným vstupom z verejnej komunikácie, ktorá má najviac tri byty, dve nadzemné podlažia a podkrovie. Ďalej sa musí nachádzať na území Slovenskej republiky, na liste vlastníctva byť evidovaný ako „rodinný dom“, postavený bol pred rokom 2013,

je využívaný výlučne, resp. v prevažnej miere na bývanie, v projektovom energetickom hodnotení alebo energetickom certifikáte je zatriedený ako rodinný dom, nie je na viac ako

20% jeho kapacity využívaný na hospodárske účely a energetická hospodárnosť tohto domu pred obnovou bola určená odborne spôsobilou osobou v projektovom energetickom

hodnotení alebo energetickým certifikátom. Ak spĺňate vymenované podmienky, ste horúcim kandidátom na nenávratný štátny príspevok.

Na záver ale dodáme, že úplne presné podmienky budú známe až o pár mesiacov a zohľadňovať budú napríklad aj to, či je žiadateľ ZŤP a podobne. O podporu sa pritom bude žiadať cez web Slovenskej agentúry životného prostredia. Zároveň bude k dispozícii desať regionálnych kancelárií, v ktorých ľudia môžu získať pomoc pri podávaní žiadostí.

(vt, foto asb.sk)

SPK: Ani štvornásobne vyšší odstrel diviakov nepomáha vyriešiť situáciu

Pred pár dňami spozorovali Bratislavčania dve samice diviaka aj s mladými na Vlárskiej ulici. Ohrozovali okoloidúcich. Bratislavská mestská polícia vyzvala ľudí na opatrnosť. Napriek tomu, že sa uplynulej sezóny podarilo v Bratislavskom kraji uloviť 284 diviakov, čo je oproti minulému roku až štvornásobne viac, stretnutie s diviačou zverou na frekventovaných miestach Bratislavy stále nie je žiadnou raritou. Prečo tomu tak je? Sú aktivity poľovníkov dostatočné? Ako sa im aktuálne darí so situáciou v Bratislave vysporiadať?

Pomerne často tiež dochádza k stretom medzi psom a divou zverou a tak sme u hovorcu **Slovenskej poľovníckej komory (SPK) Alojza Kaššáka** zisťovali, ako by sa mal správať návštevník lesa so psom, či a kedy má poľovník právo na psa vystreliť.

že sa atraktívne plodiny, napríklad kukurica, pestujú v regiónoch, ktoré boli v minulosti „zemiakárskymi“ oblasťami. K veľkému počtu zveri prispievajú aj bezzásahové územia – maloplošné chránené územia, kde nie je možné vykonávať lov zveri. V okolí Bratislavy je to Mestská pamiatková rezervácia Vydrice, kde taktiež nebude možné loviť zver. Intravilán je nepoľovná plocha, takže tu nie je možné loviť zver,

Naša redakcia opakovanne informovala o tom, že sa premnožená divá zver dostala až do frekventovaných častí mesta. V Karlovej Vsi dokonca starostka vyhlásila mimoriadnu situáciu. Aktivity poľovníkov vtedy označila mestská časť za nedostatočné. Prečo sa tento problém nedarilo efektívne riešiť?

Treba konštatovať, že zver sa nemôže premnožiť. Zveri je v prírode toľko, koľko jej dokáže prostredie užiť a na Slovensku máme mimoriadne úživné prírodné prostredie, k čomu napríklad prispieva systém obhospodarovania lesov a veľkoplošné poľnohospodárstvo, taktiež klimatické zmeny prispievajú k tomu,

ktorá sa do mesta presúva pred intenzívnym tlakom poľovníkov, pretože tí už tri roky a celoročne lovia diviaky. Taktiež k výskytu zveri v mestách prispieva aj enormný tlak návštevníkov prírody, ktorí sa počas pandémie COVID-19 mnohonásobne zvýšili.

Ako sa aktuálne darí poľovníckym združeniam v Bratislave so situáciou vysporiadať? Pomôže aj mimoriadne povolenie lovu (MPL) u diviačej zveri?

V novej poľovníckej sezóne sa v Bratislavskom kraji podarilo uloviť 284 diviakov, čo je oproti minulému roku až štvornásobne viac. MPL bolo vydané aj v predošlom roku, takže rozhodne je veľkou pomocou pri zákonom love diviačej

zveri, ako aj povolenie zakázaných spôsobov lovu, kedy je možné používať nočné videnia pre bezpečný lov diviačej zveri v noci.

Ak sa pozrieme do okolitých štátov, aké je situácia v susedných metropolách?

Európske metropoly aj všetky veľké mestá na Slovensku majú problém s diviačou zverou. Ľahká dostupnosť potravy, krmenie obyvateľmi, selfiečka na facebooku pre chvíľu

lov poklesol na jednotky až desiatky kusov a nie na tisíce, ako tomu bolo doposiaľ. Taktiež, pokiaľ štát nepomôže pri spôsobe obhospodarovania krajiny, neurobíme nič. Nakoľko v kukurici, repke ani ciroku diviaka, žiaľ, nič neulovíte. Chýba tu 5-10 m priesek

určený na lov.

Po udelení výnimky na pohyb držiteľov poľovníckych lístkov mimo okres za účelom lovu diviakov sme triezvo uvažovali o čísle 75-80 tisíc, čo sa nám aj potvrdilo. Pokiaľ by na východe Slovenska AMO nebolo, tú hranicu 100 tisíc ulovených diviakov by sme dosiahli. Celkovo sme ulovili za tri roky cez 210 000 ks diviačej zveri.

Máme tu jar, ľudia vo vyššom počte prichádzajú do bratislavských lesov, často aj so svojimi štvornohými miláčikmi. Čítelia nás informujú, že dosť často prichádza k stretu psa s divou zverou. Aká je vaša skúsenosť? Ako by sa mal správať návštevník lesa so psom?

Každý držiteľ a aj majiteľ psa by mal poznať zákony a zákonné normy, ktoré hovoria o držbe a voľnom púšťaní psa. Psa nie je možné vodiť mimo chov-

ného priestoru bez vódzky a to ani v lese. Na to by mal každý majiteľ myslieť predtým, ako mu pes niekde zabehne, poraní alebo zabije zver alebo zraní človeka. Pes je šelma a ak si majiteľ psa myslí, že ho dokonalé pozná, nemusí to tak skutočne byť.

Naviac voľne pustený pes môže nasmerovať útok diviačice, ktorá si chráni mláďatá proti majiteľovi psa, ktorý u neho bude hľadať útočisko.

Objavujú sa aj situácie, kedy poľovník zastrelí psa. Kedy má poľovník právo vystreliť? Ku koľkým udalostiam prišlo v roku 2021?

Voľný pohyb psa upravujú štyri zákony a tie musí majiteľ psa dodržiavať. Každý deklaruje túto problematiku iným spôsobom. Usmrtené psy sú prevažne psy, ktoré sa nachádzajú v okolí a blízkosti osád a sú dlhodobo sledované. Ak sa stane nejaký prípad zlyhania poľovníka, ktorý zastrelí psa majiteľovi, ten má samozrejme možnosti na preskúmanie či zásah bol vykonaný zákonne alebo nie. Doposiaľ však bola na 99 % chyba na strane majiteľov psov.

Člen poľovnej stráže môže usmrtiť v poľovnom revíri voľne sa pohybujúceho psa vo vzdialenosti väčšej

ako 200 m od najbližšej pozemnej stavby. To sa nevzťahuje na poľovníckeho psa, služobného psa, ovčiarskeho, pastierskeho, záchranárskeho, psami využívanými SBS, psa so špeciálnym výcvikom a na psa, ktorý má nasadený obojok alebo prsný postroj, pričom tieto musia byť vo výraznej farbe, odlišnej od farby jeho srsti.

Ako ste sám vo viacerých rozhovoroch uviedli, vnímanie poľovníctva u časti verejnosti nie je veľmi priaznivé? Prečo tomu tak je a aké konkrétne kroky spravili SPK a združenia za uplynulý rok, aby sa vnímanie časti verejnosti zlepšilo?

SPK robí aktivity smerom k verejnosti už dlhodobo. Intenzívnejšie však komunikujeme kampaň s názvom Poľovníctvo má zmysel od roku 2020. Časť verejnosti nedostatočne chápe potrebu manažovania početných stavov poľovnej zveri napr. veľkých kopytníkov – diviačej zveri, danielovej zveri, jelenej zveri a celkový prínos poľovníctva pre spoločnosť, a práve to sa im snažíme v kampani vysvetliť.

Jednoduchým príkladom je fakt, že pokiaľ bude menej zveri, ktorú môžu loviť len poľovníci, nebude toľko dopravných nehôd spôsobených zverou, budú nižšie škody na poľnohospodárskych kultúrach, lesoch, záhradách, či viniciach. Poľovníci to postupne zvládnu, potrebujú však pomoc a pochopenie od ľudí, poľnohospodárov a lesníkov. Veríme, že sa situácia znormализuje tak, ako tomu bolo kedysi.

(jp, foto BK, facebook)

Videli ste diviaky? Nahláste ich emailom, vyzýva štát

Pohyb diviačej zveri v centre miest je nepochybne bizarným až tragikomickým obrazom, ktorému čelia obyvatelia Bratislavy už niekoľko mesiacov. Zatiaľ čo sa skupina diviakov blokuje cestu električky v Karlovej Vsi alebo zmätené zviera pred Novým SND stali virálnymi internetovými hitmi, štát hľadá riešenia, ako znížiť jej stav.

Posielanie emailov

Karlova Ves na svojej sociálnej sieti aktuálne upozorňuje obyvateľov na odporúčanie Ministerstva hospodárstva, podľa ktorého môžu Karlovešťania bývajúci v Líščom údolí, na Veternicovej, Hlaváčikovej ulici či Hany Meličkovej, hlásiť výskyt diviakov e-mailom Štátnej veterinárnej a potravinovej správe SR. „Ministerstvo pôdohospo-

dárstva vyhradilo v spolupráci so Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR kontaktnú e-mailovú adresu sekretariat-ur@svps.sk. Tam majú samosprávy aj obyvatelia zasielať informácie o výskyte diviačej zveri a zároveň žiadať o intervenciu zo strany veterinárnych lekárov,“ informuje mestská časť na sociálnej sieti.

Problémom je klíma aj nezodpovedný človek

Podľa odborníkov spôsobuje premnoženie zveri viacero faktorov. Jednou je klimatická zmena, kedy vďaka teplejšiemu podnebiu už diviaky netrápi krutá zima a samica dnes štandardne vrhne päť či šesť mláďat na jar aj na jeseň.

Ďalším je chýbajúci predátor a v poslednom rade

aj nezodpovedné správanie miestnych obyvateľov. „Napriek množstvu diviakov, ktoré boli zdokumentované na sociálnych sieťach, zámerne vyhadzujú do prírody zvyšky potravy. Tie lákajú do blízkosti bytových domov ďalšie diviaky aj s mláďatami,“ informuje Karlova Ves. Mestská časť preto zvažuje inštaláciu fotopascí.

Štát umožnil mimoriadny lov diviačej zveri

Hľadanie riešení vyústilo tak, že vedenie pôdohospodárskeho rezortu povolilo lov diviačej zveri počas celého roka aj formou spoločných poľovačiek. V súvislosti s intenzívnym lovom usmernili aj okresné úrady.

(bak)

Petržalka finalizuje revitalizáciu Šrobárovho námestia

Lokalita na severe Petržalky sa začína podobať skutočnému námestiu. V ďalších etapách mestská časť počíta s výsadbou zelene či vybudovaním psieho výbehu. Šrobárovo námestie je jednou z najväčších zachovaných vegetačných plôch, ktorá vznikla pri masovej výstavbe bytových domov na najväčšom slovenskom sídlisku. Dôvodom jeho aktuálneho skrášlenia bolo najmä chýbajúce funkčné využitie zelenej plochy, kvôli ktorému sa námestiu zďaleka nepodobala.

Po viac ako pol roku terénnych prác z dielne mestskej časti Bratislava-Petržalka už však „Šrobárko“ chytá podobu tradičného zele-

ného námestia. Pribudli tam nové lavičky, smetné koše, workoutové ihrisko a množstvo zelene, ktorú samospráva plánuje ďalej rozširovať a sľubuje aj nový výbeh pre psov.

Už sa zelená

Komplexná revitalizácia celého námestia bola v minulosti ocenená na viac ako milión eur, zatiaľ čo mestská časť mala na tento účel alokovaných len 200-tisíc eur z mimorozpočtových zdrojov.

„Z tohto dôvodu sme boli nútení skresť práce na asi tretinu a rozdeliť tak projekt do viacerých etáp,“ konštatuje Eva Alexiová z referátu investičných činností Miestneho úradu

Petržalka, ktorá projekt revitalizácie námestia zastrešuje.

Na námestí tiež pribudol nový mobiliár v podobe smetných košov na triede-

ný odpad, cyklostojana a 16 dizajnových zaujímavých lavičiek. Najväčším lákadlom pre obyvateľov je však verejne prístupné moderné workoutové ihrisko vybudované v tesnom susedstve areálu tamojšej základnej školy.

Potešia sa aj psíčkari

Po inventarizácii tamojších drevín v rézii odborníkov miestneho úradu z odde-

lenia životného prostredia pristúpila mestská časť aj k výsadbe 23 stromov. Ďalších 33 plánuje vysadiť na jeseň tohto roka. Obyvateľov možno zaskočilo, prečo na námestí nepribudol aj sľubovaný psí výbeh či pitné fontánky, ako bolo zadané v projektovej dokumentácii.

„Pitné fontánky boli z prvej etapy vylúčené z viacerých dôvodov. Jedným z nich je

aj pripojenie vodovodnej prípojky od areálu základnej školy, čím by sa výrazne zvýšila hodnota zákazky,“ vysvetľuje Alexiová a dodáva, že inštalácia pitných fontánok do budúcnosti nevyučujú.

Podobne je to aj so psím výbehom, vybudovanie ktorého bolo predbežne nacenené na viac ako 25-tisíc eur. „V rámci čo najrozumnejšieho využitia financií uvažujeme nad možnosťou zrealizovať výbeh vo vlastnej rézii pracovníkmi našej údržby,“ prezrádza Alexiová s tým, že moderný výbeh by mohol uzrieť svetlo sveta v priebehu niekoľkých mesiacov.

Dovtedy tak môžu petržalskí psíčkari bezplatne využívať tri oploštené výbehy v správe mestskej časti na Holičskej, Vyšehradskej a Wolkrovej ulici.

(text a foto MČ Petržalka)

Bratislava sa znovu otvára turistom

Organizácia Bratislava Tourist Board je na tohtoročnú hlavnú dovolenkovú sezónu nachystaná. Už na začiatku roka mala pripravenú novú marketingovú kampaň, ktorú čoskoro spustí v online priestore kľúčových trhov prinášajúcich do Bratislavy najviac zahraničných turistov.

Počas obdobia korony, kedy v uliciach nášho mesta nebolo toľko turistov ako sme zvyknutí, sa podarilo zrealizovať niekoľko dôležitých projektov, ako napríklad opravu či budovanie turistickej infraštruktúry, či rôzne projekty zamerané na skvalitnenie služieb v cestovnom ruchu.

Rieka v meste

Bratislava Tourist Board

už od začiatku tohto roka začalo vytvárať priestor na diskusiu o lepšom využití Dunaja a jeho brehov pre domácich obyvateľov a návštevníkov mesta. Po úspešnej konferencii „Na jednej lodi“, ktorá bola určená pre odbornú verejnosť, bola vytvorená

výstava „Rieka v meste“. Tá obsahuje celkovo 14 projektov, z ktorých 6 je v súčasnosti len v štádiu ideového návrhu, na dvoch sa aktívne pracuje. 6 príkladov zo zahraničia je reálne zhotovených a fungujúcich a v mnohom môžu inšpirovať, ako sa dá rieka a jej brehy využiť v prospech obyvateľov a návštevníkov mesta. Všetky projekty na výstave sú predstavené v slovenskom a anglickom jazyku. Výstava je verejnosti stále prístupná na Rybnom námestí v Bratislave.

Navyše, aj tento rok si v Bratislave pripomenieme korunovačnú históriu nášho mesta. Oblúbené podujatie Bratislavské korunovačné dni sa uskutoční posledný júlový víkend.

(vt, foto BTB)

V 30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlu knižôčku Karola Benyovského „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a prerozprávať staré príbehy.

Tragické následky odvážnej stávky

Na konci Karloveskej ulice, ako sa vtedy nazývala, sa nachádza zuckermadlovský cintorín, o ktorom sa nám zachovala táto neuveriteľná sága. Nevesta jedného prešporského remeselníka, ktorý žil na predmestí Zuckermadlnáheľ zomrela. Jej telo bolo vystavené na márnici zuckermadlovského cintorína. Ležala tam vo svojich bielych svadobných šatách s venčekom a závojom. Nasledujúceho dňa mala byť pochovaná. Vo veľkom žiali ženích pozval svojich dvoch najlepších priateľov ešte pred pohrebom do veľkého hostinca na Zuckermadli na malé občerstvenie.

Pojedli a popili a keď sa už priblížil večer prišla reč aj na zosnulú nevestu. Hovorili o mŕtvych a ich duchoch, o cintorínoch, keď tu jeden z nich už dobre potužený vínom zdôrazňujúc vysvetlil, že on sa teda vôbec

cintorínov a mŕtvych duší nebojí, a je dokonca ochotný teraz o polnoci zájsť na cintorín, aby toto svoje tvrdenie aj potvrdil skutkom. Jeho kumpáni síce spochybnili toto jeho trvanie, ale aby dali celej veci zadosť, dohodli sa na stávke. Vzápätí sa kolísajúci pobrali na cintorín. Dohodli sa, že odvážny tovarisť pôjde na cintorín, zatiaľ čo oni ho budú čakať pri bráne. Súčasťou stávky bolo aj to, že zájde do márníce a ako dôkaz toho, že tam naozaj aj bol prinesie jednu kučeru z vlasov nebohej. Bola už polnoc, keď sa ocitli pri báne do cintorína. Ostrý

vzduch svištal v inak pomerne kludnom cintoríne a knísal pri tom konármi stromov. Mladý muž však úplne bez

strachu otvoril železnú bránu na cintoríne, a svižným krokom sa pobral bez zaváhania smerom k márníci. Odvážne vošiel dnu a ticho bolo narušené len vízganím sklenených dverí do márníce. Vedľa mŕtvol ležiacej na márnici, blikotalo svetlo zo sviec. Ani v tejto chvíli sa vôbec nebál. So svojím vreckovým nožom odrezal jednu kučeru, ako bolo dohodnuté a už sa chcel vybrať smerom na dverá, keď ho tu nejaká sila chytila za bok a začala ho ťahať smerom nazad. Jeho úľak bol tak obrovský, že na mieste umrel na zrúca...

Keď sa ho jeho priatelia nevedeli dočkať a vonku sa už brieždilo, rozhodli sa ísť za ním do márníce. Aj ho tam našli. Ležacieho v ruke s odrezanou blondavou kučerou dievčaťa ... a jeho plášť bol zachytený o jeden kliniec truhly.

Z nemčiny voľne prerozprával
Sven Šovčík

Parkúrová tradícia sa vracia do Bratislavy, Tyršovo nábrežie v máji privíta prestížny Pohár národov

Prinavrátiť parkúrovú tradíciu do Bratislavy a priniesť na Slovensko opäť niečo nezvyčajné, originálne. To sú hlavné ciele organizátorov parkúrových pretekov Pohár národov Longines EEF Series, ktoré sa uskutočnia od 19. do 22. mája 2022 v atraktívnom prostredí Tyršovho nábrežia. Hlavné mesto privíta európsku jazdeckú špičku z 11 krajín, bojovať sa bude o miestenky do semifinále tohto podujatia. Okrem samotných pretekov, je pripravený bohatý sprievodný program pre návštevníkov.

Jazdecké preteky majú na Slovensku tradíciu, ale po mnohých rokoch sa tu uskutoční podujatie so svetovými parametrami. Za to môžu priaznivci tohto športu vďačiť organizačnému tímu, na čele s prezidentom Petrom Pukalovičom: „Každý rok chceme na Slovensko priniesť v rámci športu niečo nové a zaujímavé. Minulý rok to bol L'Etape Slovakia by Tour de France. Myšlienkou bola realizácia na netradičnom mieste. Prvým miestom, ktoré nám pri sedení napadlo, bolo Tyršovo nábrežie. Toto podujatie je celosvetovo vždy na netradičných miestach. My sme si vybrali tento priestor,

pretože si myslíme, že pre Bratislavu a Slovensko to môže byť reprezentatívne.”

Májové podujatie bude druhým mítingom seriálu Pohára národov v rámci centrálneho regiónu. Cieľom celej série je rozvoj tímových súťaží v parkúrovom skákaní, v bratislavskej kvalifikácii sa hrá o 5 miesteniek do semifinále (30. júna - 3. júla v Budapešti). „Teším sa z toho, že sa po šiestich rokoch vrátila do Bratislavy dlhoročná tradícia parkúrového skákania a naskytla sa tak prítomným divákovi príležitosť 'nasiaknuť' atmosférou a energiou tohto výnimočného zážitku. Hovorí sa, že človek, ktorý ma rád zvieratá, má rád aj ľudí. Som životným optimistom a preto verím, že

aj toto podujatie prispeje k tomu, že sa z nás stanú ešte ušľachtilejší, pozitívnejší, lepší a vnútorne bohatší ľudia, než akými sme boli doposiaľ,” prezradil čestný prezident podujatia Andrej Glatz.

V rámci organizačného tímu sa pri realizácii tohto projektu môžu spoľahnúť aj na skúseného jazdca a 6-násobného účastníka Pohára národov Róberta Pála: „Písať históriu je veľmi dôležitá vec. Je to pre mňa veľká nostalgia, viac ako 20 rokov som bol súčasťou pretekov na Slávii. Je to veľká česť, že sa to sem podarilo dotiahnuť. Na 14 dní sa zmení Tyršovo nábrežie na jazdecký areál. Som rád, že sme neuhli a ideme do toho. Trendom je priniesť tento šport ľu-

dom na netradičných a atraktívnych miestach. Prídu sem špičkoví pretekári, vrátane tých zo Slovenska.“

Rozpočet celej akcie sa šplhá k hranici milión eur.

Takmer polovica z toho išla na odmeny pre pretekárov a investíciu do povrchu, na ktorom budú kone so svojimi jazdcami pretekať. Práve kvalita celej trate môže byť v budúcnosti rozhodujúcim faktorom pri organizácii ešte prestížnejších podujatí, ako je kvalifikačné kolo Pohára národov Longines EEF Series.

„Ide o trojhviezdičkové podujatie, ktoré určuje výšku prekážok. K Poháru národov preto pristupujeme s väčšou zodpovednosťou, pretože parkúr je technicky náročný. Všetky prvky trate schvaľuje Medzinárodná jazdecká federácia, aby boli splnené určité kritériá a parametre. Toto podujatie patrí aj do Európskej ligy, v ktorej Slovensko súťažilo,” uviedla šéfk skokovej komisie Slovenskej jaz-

deckej federácie a bývalá reprezentantka SR Monika Gonos Noskovičová.

Počas štyroch dní (19. - 22. mája) sa Tyršovo nábrežie premení na špičkový jazdecký areál so všetkým, čo k nemu patrí. Na svoje si prídu aj návštevníci, ktorí budú mať pred sebou nielen panorámu nábrežia hlavného mesta, ale aj možnosti bohatého sprievodného programu. Podľa slov organizátorov je nachystaná EXPO výstava, food zóna, možnosť vyskúšať si jazdu na koni a rôzne ďalšie činnosti spojené s týmto športom. Na tribúny sa môže dostať až 3000 divákov. Vstup na Pohár národov je zdarma.

(bak)

Prípravy na svetové podujatie v parkúrovom skákaní sú v plnom prúde.

LOVESTREAM FESTIVAL

10. - 12. JÚN 2022
ŠTADIÓN TEHELNÉ POLE
BRATISLAVA

RED HOT CHILI PEPPERS
DUA LIPA
LOST FREQUENCIES
ZARA LARSSON
CALUM SCOTT
ZOE WEES

RIVAL SONS
IMT SMILE
LUCIE
KRYŠTOF
NO NAME

A MNOHO DALŠÍCH

VSTUPENKY NA

predpredaj sk

ALEBO V SIETI

PARTNERI:

zoznam.sk

www.lovestream.sk

a Silvi Production presentation by association with Marcel Avram and Concerts East

Juraj Ďurdiak jubiluje, oslavovať bude mesiace

Rodák z Bratislavy, ktorý je dlhoročným členom súboru Divadla Nová scéna, sa dožíva sedemdesiatky. Herec Juraj Ďurdiak má preto v pláne najbližšie mesiace prežiť v duchu narodeninových osláv.

Divadelný, filmový a televízny herec Juraj Ďurdiak má na svojom konte desiatky postáv v rôznych divadelných žánroch. Uplatnil sa v opere, operete, muzikáli i činohre. Účinkoval v troch desiatkach filmov doma i v zahraničí, jeho tvár poznáme z viacerých televíznych inscenácií a seriálov. Svoje manažérske zručnosti uplatnil nielen ako podnikateľ, ale aj ako umelecký a neskôr generálny riaditeľ Divadla Nová scéna. Navyše je dlhoročným pedagógom na Konzervatóriu v Bratislave.

Na vašom konte sú desiatky postáv v roz-

manitých divadelných žánroch. Málokomu sa podarí uspieť rovnako dobre v opere, operete, muzikáloch aj činohre. V čom bola pre vás práve táto pestrosť zaujímavá?

Predovšetkým výzvu. Nie-

len preto, že striedanie žánrov je náročné, ale najmä preto, že po celý čas, pokiaľ som pracoval vo viacerých žánroch, som musel dokazovať, že na to mám. Istá nedôvera operného prostredia voči hercovi, či sa zhodí postavy v pre-

neho nie materskom žánri, bola po celý čas môjho hostovania v SND citeľná. Ale - zocelilo ma to. Niečo podobné sa odohralo v operetnom prostredí na Novej scéne, ale presvedčivý úspech v postave Pimpinelliho (opereta Paganini) túto opatrnosť zlomil. Nakoniec Komorná opera zanikla a ja som ostal verný Divadlu Nová scéna, ktoré mi napokon dalo naviac javiskových príležitostí. A verím, že ešte dá...

Súčasne ste si zahrli v troch desiatkach filmov. Na ktorý rád spomínate a prečo?

Niektoré mi naozaj prirástli k srdcu... Priznám sa, že najmä práca v maďarskom filme ma nesmierne oslovila. Určitá miera izolácie maďarských umelcov, vyplývajúca predovšetkým z jazykovej bariéry, možno zapríčiňuje, že nevieme o obrovských rozmeroch maďarského divadla aj filmu. Dodnes mám nostal-

gické spomienky a som za to veľmi vďačný.

Uplatnili ste sa aj ako podnikateľ, manažér, viedli ste kaviareň, výrobný podnik aj divadlo. Čím vás uspokojovala (alebo možno aj nie) takáto činnosť?

Moje podnikanie vzniklo ako nutné zlo. Musel by som príliš zdĺhavo vysvetľovať okolnosti, okrem iného aj rodinné, ale to už dnes nie je zaujímavé. Spoznal som množstvo ľudí, pochopil som náročnosť inej, ako umeleckej práce

a dostal som za to schopnosť porovnávať, relativizovať, ale hlavne objektivizovať životné hodnoty.

Ako oslávite svoje jubileum?

Každoročne v mojej záhrade prebieha akcia "Vítanie jari" a odohráva sa to vždy niekedy medzi 1. aprílom až 1. júlom. Podľa možnosti, počasie, atď. Zopár milých ľudí, dobré jedlo, pitie a kamarátska láskavá atmosféra. Pre mňa bude oslavou môjho jubilea stretnutie s ľuďmi.

(vt, foto Petra Božanská)

— INZERCIA —

www.konditoreikormuth.sk

Konditorei Kormuth

BRATISLAVA SEDLÁRSKA 8

Sedem reálnych

Dacia Jogger ponúka sedem miest už od 15 450 €.

Pritom, na rozdiel od bežných sedemmiestnych SUV, sa v treťom rade dá aj sedieť. A to hovorím ako dospelý človek s výškou 176 cm a hmotnosťou 84 kg. Sedadlá v tre-

ťom rade vážia menej ako 10 kg, takže ich zvládne vybrať každý. A keď potrebujete ešte viac priestoru pre zemianky alebo cement, tak si druhý rade sedadiel preklopíte dopredu. Skrátka Dacia Jogger je rodinné auto aj firemný sluha. Ja som testoval top ver-

ziu Extreme s niekoľkými príplatkovými prvkami, no aj tak bola cena ešte pod 20 000 eurami. Litrový turbomotor TCe 110 je mimoriadne silný v stredných otáčkach a rozhodne sa nemusíte báť, žeby neutiahol naložené auto. Naopak, bude-

te prekvapení ako silno ťahá. Navyše som zistil, že ani jazda po diaľnici príliš nezvyší spotrebu. To zrejme najmä vďaka tomu, že prevodovka je odstupňovaná „na dlho“. V stovke točí motor na šiesty kvart zhruba 2 000 otáčok.

Poznáte Bmove?

Bmove je užitočná aplikácia pre parkovanie v Bratislave.

Od januára 2022 platí v niektorých zónach v Novom Meste, Petržalke a Kráľovoch parkovacia politika, ktorá spoplatňuje verejné parkovanie. V najbližších mesiacoch sa zóna v Novom

Meste rozšíri až po Mlynské nivy, čím vznikne najväčšia neprerušená spoplatnená zóna v Bratislave. Pre Bratislavčanov to znamená, že si budú musieť vybaviť rezidentské a abonentské karty, alebo platiť hodinové tarify. Mesto sa rozhodlo nevyvíjať vlastnú parkovaciu aplikáciu, ale dalo pries-

tor niekoľkým nezávislým aplikáciám. Vodiči si tak môžu vybrať tú, ktorá im vyhovuje najviac. Najpopulárnejšia aplikácia na úhradu parkovného v Bratislave je Bmove, ktorú vyvinula spoločnosť, Best in parking, ktorá pôsobí aj v Chorvátsku, Taliansku a Rakúsku. Aplikácia ponúka jednoduchý spôsob úhrady parkovného pomocou platobnej karty (čoskoro pribudne aj možnosť platby cez Apple Pay a Google Pay), upozorní vás pred vypršaním predplateného času a umožňuje platiť minimálne parkovné 30 minút. Stiahnite si aplikáciu Bmove a parkujte bez starostí.

Nová éra

Peugeot 308 začína písať pre značku novú éru.

Všetko to začína novým logom, ktorým sa automobilka tak trochu vracia do histórie a ktoré ale zároveň zna-

mená začiatok novej éry. Ďry dizajnovu smelých a technologicky špičkových áut s ťahom na vysokú vnímanú kvalitu a vysokú hodnotu auta. Kontrast hladkých plôch a množstva línií a prelínov je skutočne pôsobivý. A rovnako pôsobivá je evolúcia prístrojovej dosky i-Cocpit. Prístrojový štít pred vodičom má efektne 3D zobrazenie, ale väčší úžitok prináša lišta s virtuálnymi tlačidlami i-Toggles. Ide o dotykovú lištu pod centrálnym disple-

jom, na ktorú si môžete vytiahnuť vybrané funkcie. Výborný nápad, škoda len, že napríklad vypnutie systému udržiavania v jazdnom pruhu sa tam vytiahnuť nedá. Testovaný model vo výbave

GT mal pod kapotou známy 1,2-litrový trojvalec s výkonom 96 kW (130 k), čo bohato postačuje aj na rýchlejšiu jazdu. Navyše vzhľadom na preplňovanie má silu už z nízkych otáčok.

Novinky

Toyota bZ4X

Čudesné označenie a tak trochu čudesný dizajn

skrýva prvé čisto elektrické auto od Toyoty, pričom dojazd by mal byť až 500 km a na nabíjačke s výkonom 150 kW by ste mali akumulátor nabiť na 80 percent za 30 minút. V predpredaji je dostupný za 47 990 €.

Mercedes-EQ EQE

Po modeli EQS divízia Mercedes-EQ uvádza ďalší luxusný sedan s čisto elektrickým pohonom. EQE 350+ má výkon 215 kW, dojazd vo WLTP 639 km a nechýba ani gigantický displej naprieč celou prístrojovou doskou Hyperscreen. Cena začína na 76 002 €.

Audi A6 Avant e-tron concept

Takmer päť metrov dlhá štúdia nie je len štylistickým cvičením dizajnérov, ale ukazuje smerovanie budúcich elektrických sériových Audi. V najvyššej verzii by mal byť využiteľný dojazd až 700 km a na výkonnej nabíjačke by sa mal za 10 minút dobiť na ďalších 300 km jazdy.

Vyšší výkon, nižšia spotreba

SEAT Arona s motorom 1,5 TSI dokazuje, že vyšší výkon nemusí byť vykupený vyššou spotrebou.

K značke SEAT, ako značke s mottom Auto Emoción, akosi podvedome patrí výbava FR a silnejší motor. A presne takúto kombiná-

ciu nám poskytl testovaná Arona v červenej farbe. Výbava FR pritom nie je len dizajnová záležitosť, ale ako jediná spomedzi všetkých verzií má aj elektronickú náhradu samosvorného diferenciálu XDS a volič jazdných režimov SEAT Drive Profile s režimami Eco, Normal Sport a Individual. Pod kapotou pracoval

1,5-litrový benzínový agregát TSI so 110 kW (150 k), ktorý má nadpriemerne veľkú silu. Oproti motoru 1,0 TSI 110 k má nielen vyšší výkon a kultivovanejší chod, ale aj vyššiu pružnosť, priamejšie a zároveň lineárnejšie reakcie na plyn. Pritom vie jazdiť úspornejšie, čo dokazuje fakt, že som s Aronou 1,5 TSI 150 k mal spotrebu 5,3 l/100 km, a s motorom 1,0 TSI 110 až 6,7 l/100 km. Dodávam, že v oboch prípadoch s prevodovkou DSG.

auto magazín

„Lepšie raz vidieť ako stokrát čítať.“

auto
magazín

Sledujte náš YouTube kanál!

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku

Kedy je správca povinný vykonať energetický audit rozvodov tepla a teplej vody?

Medzi správcami sa v posledných rokoch viac diskutuje o potrebe energetických auditov rozvodov tepla a teplej vody, najmä z dôvodu zabezpečenia efektívneho využívania nakúpenej energie. Druhým takým dôvodom je nao-

ným vykurovaním alebo so spoločnou prípravou teplej vody **povinný vybaviť rozvody tepla a teplej vody vhodnou tepelnou izoláciou.** Táto povinnosť sa však podľa § 11 ods. 7 písmena d) nevzťahuje na rozvody tepla alebo rozvody teplej vody „ak sa

bo nebytového priestoru v bytovom dome je povinný umožniť spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo správcovi splniť povinnosti podľa odsekov 1 až 3, inak zodpovedá za vzniknutú škodu.

správca či predseda spoločenstva podľa Zákona č. 321/2014 Z. z., § 11 ods. 1 písm. d) **realizoval výmenu alebo rekonštrukciu rozvodov tepla alebo teplej vody pred termínom, kedy vstúpila do platnosti Vyhláška č. 14/2016 Z. z. MH zo dňa 7. 12. 2015,** ktorá upravuje technické požiadavky na tepelnú izoláciu rozvodov tepla a teplej vody. V tomto prípade **nemá správca či predseda ako preukázať, že izolácia rozvodov spĺňa technické požiadavky a parametre tejto vyhlášky,** resp. že inštalácia tepelnej izolácie nie je technicky možná, nákladovo primeraná a vzhľadom na dlhodobý potenciál úspory tepla nie je efektívna.

V prípade kontroly je **správca či predseda povinný predložiť relevantný doklad o splnení tejto povinnosti** podľa Zákona č. 321/2014 Z. z., § 11 ods. 1 písm. d), ktorým

je v tomto prípade energetický audit tepelných rozvodov.

NIE, ak vlastník budovy podľa Zákona č. 321/2014 Z. z., ods. 1, realizoval výmenu alebo rekonštrukciu rozvodov tepla alebo teplej vody po termíne, kedy vstúpila do platnosti Vyhláška č. 14/2016 Z. z. MH, kedy sa predpokladá, že pri realizácii, prípadne rekonštrukcii rozvodov, boli požiadavky na izoláciu rozvodov riešené priamo v realizačnom projekte.

Čo vám hrozí pri nesplnení si povinnosti?

Za nesplnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti hrozí správcovi alebo predsedovi **pokuta vo výške od 300 – 1000 eur,** ktorú môže uložiť Slovenská obchodná inšpekcia v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou.

Prečo odporúčame audit rozvodov tepla a teplej vody vykonať?

Energetický audit je nestranným odborným posúdením reálneho stavu rozvodov s návrhmi riešení zohľadňujúcimi možnosti vlastníkov.

Navyše zistíte:

- koľko peňazí míňate na vykurovanie pivníc a stúpačkových priestorov,
- v akom stave je alebo nie je regulácia rozvodov tepla,
- akú izoláciu by ste mali použiť, aby ste spĺňali

predpísané požiadavky, • koľko peňazí realizácii obnovy rozvodov ušetríte,

- za ako dlho sa vám vložená investícia vráti,
- ako vaše potrubia vyzerajú pod termovíziou,
- kedy sa oplatí začať s obnovou rozvodov tepla, prípadne ako naplánovať jednotlivé kroky,
- získate istotu, že ste splnili povinnosti vyplývajúce zo zákona o energetickej efektívnosti,
- získate preverenie reálneho technického stavu rozvodov tepla a teplej vody, čím zároveň získate informáciu o nutnosti zaťaženia rozvodov,
- výstup z auditu slúži aj ako doklad pre kontrolný orgán SOI.

Bytové domy, ktoré mali audit rozvodov vyhotovený pred 1. 1. 2016 sú povinné vykonať reaudit. Odborníci odporúčajú audit vykonať aspoň každé 4 roky.

Mgr. Nina Sovič
výkonná riaditeľka ZLSBD

pak skutočnosť, že výmena rozvodov prípadne ich zabezpečenie vhodnou izoláciou je pre vlastníkov finančne náročné a výlučne vykonaním energetického auditu je možné preukázať, že nie je nutná alebo finančne efektívna obnova rozvodov.

Povinnosť vyhotovenia energetického auditu rozvodov tepla a teplej vody totiž vyplýva zo zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti (ďalej len „zákon“). Podľa § 11 písm. 1 ods. d) je vlastník budovy s celkovou podlahovou plochou väčšou ako 1000 m2 s ústredným teplovod-

preukáže energetickým auditom, že vybaviť rozvody tepla alebo rozvody teplej vody vhodnou tepelnou izoláciou nie je technicky možné, nákladovo primerané a vzhľadom na dlhodobý potenciál úspory tepla efektívne“.

Kto je za splnenie si tejto povinnosti zodpovedný?

Podľa § 11 ods. 4 zákona za splnenie povinností podľa odsekov 1 až 3 v bytovom dome zodpovedá spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo správca. Vlastník bytu ale-

Je audit rozvodov tepla a teplej vody povinný? ÁNO, ak vlastník budovy, resp. v našom prípade

Otvorili cyklomost medzi Vysokou pri Morave a Marcheggom

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) v spolupráci so spolkovou krajinou Dolné Rakúsko otvorili oficiálne nový cyklomost medzi Vysokou pri Morave a Marcheggom. Ide v poradí o druhú cyklolátku, ktorá prepája Slovensko s Rakúskom.

Keďže projekt podporuje ekologickú a udržateľnú mobilitu, príchod zo slovenskej strany k cyklomostu je možný iba na bicykloch, kolobežkách či pešo.

Prípravné práce trvali podľa kraja takmer desať

rokov. Vytýpovaných bolo päť lokalít, z ktorých dve boli veľmi reálne. Výstavba cyklomostu sa začala v apríli 2021. Most je dlhý 270 metrov a široký štyri metre. Celkové náklady na projekt sú vyše päť miliónov eur s DPH. BSK financuje 2.059.499 eur s DPH.

Dokončením mosta sa vytvoril 21-kilometrový okruh, ktorý prepája medzinárodnú cyklotrasu železnej opony Eurovelo 13 s rakúskou cyklotrasou Kamp - Thaya - March a dva cyklomosty. Okrem toho vo Vyskej pri Morave i Cyklomost slobody

v Devínskej Novej Vsi, ktorý prepája túto bratislavskú mestskú časť s rakúskym Schloss Hofom.

Historické záznamy spomínajú most cez rieku

Morava pri obci Marchegg už v 13. storočí a trajekt bol naposledy v prevádzke do roku 1918. Spojenie Rakúska s obcou Vysoká pri Morave sa tak obnovilo po vyše 100 rokoch.

„Kým v minulosti bolo na rakúsko-slovenskej hranici až 12 miest (mostov a brodov), kadiaľ sa dalo prejsť cez rieku Moravu, dobu železnej opony neprežil ani jeden cestný most. Zachoval sa iba železničný most medzi Devínskou Novou Vsou a mestom Marchegg a ten tiež fungoval iba v obmedzenom režime. Prekročenie hranice bolo vtedy vysoko nežiadúce. Cezhraničné vzťahy pod bodom mrazu. Vzťahy medzi Slovenskom a Rakúskom sa začali nanovo budovať až po páde totalitného režimu. Stále však obe krajiny delila rieka

Morava. Trvalo dlhé roky, kým sa to zmenilo. Prvý cestný most bol otvorený až v roku 2005 a to medzi Moravským Svätým Jánom a Hohenau.

V roku 2012 pribudol župný Cyklomost Slobody, ktorý spája Devínsku Novú Ves s malebným rakúskym zámkom Schloss Hoff. Veľmi sa teším, že dnes slávnostne otvárame úplne nový cyklomost s oficiálnym názvom Vyso-March,“ uviedol pri oficiálnom otvorení župan Juraj Droba.

(TASR, foto BSK)

Dunaj ponúka nezabudnuteľné zážitky

Dunaj nie je len druhou najdlhšou európskou riekou, ale patrí aj do rebríčka 14 najkrajších riek sveta, ktorý zostavil Britský Telegraph.

Preteká cez desať krajín - Nemecko, Rakúsko, Slovensko, Maďarsko, Chorvátsko, Srbsko, Rumunsko, Bulharsko, Moldavsko a Ukrajina. V Dunajskej oblasti je veľa vzácných druhov rastlín a živočíchov a na ich ochranu boli vytvorené rezervácie a chránené oblasti. Na našom území je to chránená krajinná oblasť Záhorie a Dunajské Luhy.

To, že pramení v Čiernom lese a ústí do Čierneho mora hádam všetci vedia, ale vedeli by ste povedať koľko má kilometrov? Táto majestátna rieka, ktorá dostala meno podľa rímskeho boha Danubia má dĺžku 2860 km. Kedysi v nej žili až 6 metrové ryby vyzy, ktoré plávali až po Viedeň. Dnes sa v Dunaji nachádza pri-

bližne šesťdesiat druhov rýb, ktoré vďaka zlepšujúcej sa kvalite a čistote vody môžeme pozorovať aj z člna.

Platia tu Európske pravidlá pre vnútrozemskú vodnú dopravu tzv. Cevni, no Bratislavčanov budú skôr zaujímať rôzne druhy aktivít a výletov, ktoré sa dajú na rieke podniknúť.

Chcete napríklad svojim vnúčatám dopriať počas letných dní jedinečný zážitok a spoznať krásy

Dunaja? Plánujete, kam ich zoberiete v Bratislave?

Odporúčame nenáročnú plavbu po Dunaji s vlastným kapitánom na 8-miestnom špičkovom motorovom člne. Aby to bolo pre vás čo najjednoduchšie a najbezpečnejšie, prevezie vás skúsený kapitán a vášnivý rybár **Michal Litva**.

Okrem postu kapitána výletných plavieb, pôsobí Michal ako plavebný inštruktör v škole LODICAK,

kde školí nových kapitánov. Prvoradá je preňho plavebná bezpečnosť posádky a jej pohodlie. Ak vás niečo zaujíma, ochotne vám odpovie na všetky otázky.

Rýchlosť jazdy tiež prispôsobí vašim požiadavkám. Pýtate sa, pre aké vekové kategórie je plavba po Dunaji vhodná? Na palube sa už viezla aj 90-ročná aktívna babička a tiež 3-mesačné bábätko, ktoré skoro celú plavbu

prespalo. Navyše, deti do 12 rokov spolu s doprovodom dôchodcov majú zľavnenú cenu.

Keď chcete vidieť panorámu Bratislavy ako na pohľadnici, neváhajte. Naloďte sa pohodlne z pevného pontónu pri reštaurácii SunDeck na Tyršovom námestí, kde dostanete aj záchranné vesty.

Najprv sa preplavíte proti prúdu smerom k mostu Lanfranconi. Môžete obdivovať staré mesto, majestátny hrad a oživenú promenádu. Za mostom

Lanfranconi sa plavidlo otočí a plavba pokračuje dolu prúdom okolo Eurovei až po prístavný most. Počas plavby spoznáte plavebnú dráhu Dunaja, iný pohľad na monumenty Bratislavy aj krásu mostov.

Celá plavba trvá 30 min a nakoniec vás náš kapitán vysadí na pontóne SunDeck. Prajeme vám príjemnú plavbu a veľa krásnych spoločných zážitkov.

(bak, foto lodicak.sk)

Anaa, ato, Aza	mláť (expr.)	konča- tina	obec v okrese Trebišov	kód Špa- nielska	lues, oon, Ore	pásmo bojov	vojenská jednotka	judejský kráľ	kilo- joule (zn.)	nemecká auto- mobilka milenec (zastar.)	ovlaží roso	vytvára penu	Elektráreň Nováky	4	Rakan, sil, spat	funkcia	čin (kniž.)	predložka		vo svojom byte	švédske sídlo	nedriemal	ukrajinské m. meno	múr
uzly v dreve					druh obleku										cestovný doklad				podo- nášaj					
syfilis (lek.)					bujaro										orgán zraku				meno maliara Dubaya					
					nočný podnik										vajíčko (lek.)				modifikácia					
kód Ukrajiny				topánka, po česky SIS v USA					auto v F-1									7						
									zabávalo sa									vlas						
3								ničí požiar					filmová snímka				druh semienok				slovanský boh lesov			
								silne opekalo					mačkalo				telieska v ušiach				oboj- živelník			
	medzinárodná rozhla- sová a TV spoločnosť						vlastný smnke					značka cerúz					starý, po angl.			časť atlasu				
	ponuka jedál	pevne chytí					anglický šľachtic					talianske motocykle					nepod- fahla			mesto v Pakistane				
blano- kridly hmyz					staršia jednotka priestorového uhla						značka tyčínien				jedna z bánk				všetko, po angl.				citoslovce bedákania	
					výzva (kniž.)	jedenkrát				pascal (zn.)					hore, po angl.				existujete				prikrývka	
ozvena				prací prášok					prevrat					nemecké m. meno				100			predložka			
				pieseň v opere					rímska 6					arzén (zn.)				koniec omše			meno Ko- menského			
1																								
United Press (skr.)			stopa po noži				možno			ako, po nem.					jednotka objemu					nápoj (kniž.)				
			varič				European Space Agency			6					egyptský boh ničoty					expert				
	výstuž palubných otvorov					cudzie ž. meno			kaligraf. pero					tu máte					náhlivo beriem (expr.)	žen. meno skratka súhvezdia Baran				
	batožina	škandál				druhá			obaja					mesto v Keni										
hynie					zn. noriem				preber sa				kaukazské osady					nemecké m. meno zn. lyžiar. vlekov				nárek (zried.)	Mesiac (kniž.)	
					mužské meno				tamten				vták (zool.)											
lietajúci tanier				Dietlova sestrička				poobijaj				francúz. atol					hmla, opar				skratka slečny			
				Olivia (dom.)				orgán sluchu				opoj alkoholom					produkt včiel				kráča			
2							vyčerpával									5								
							ECV okr. Prievidza									osobné zámeno								
ústna hláska						citoslovce pohrdania				líčime										raj (kniž.)				
mys v Katar						ruský veľtok				maďarská rieka					prvý muž (bibl.)					hodnota				

NEW

PEANUT BUTTER
The new flavor of goodness.

Che bontà!

Naša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk